

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ
: กรมศึกษา สถานีสำรวจครุนาลบางปี้ขัน

เสนอโดย ร้อยตำรวจเอก วีระจน์ ลังเดช

บัณฑิตศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอน

คณะกรรมการสารนิพนธ์ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องนี้แล้ว เห็นว่า มีเนื้หาสาระสำคัญ ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ และใช้ระเบียบวิธีการวิจัยที่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐาน ของ บัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอน

ประธานกรรมการ

.....
อาจารย์ สุดจิต นิมิตกุล

กรรมการ

.....
รองศาสตราจารย์ นงลักษณ์ วัฒนสิงหะ

กรรมการ

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ ประธานกรรมการคบคุณสารนิพนธ์ อาจารย์สุุดจิต นิมิตกุล และรองศาสตราจารย์นง ลักษณ์ วัฒนาสิงห์ กรรมการคบคุณสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้แนวความคิด และคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้กำลังใจ ชี้แนะ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ จนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ผู้เขียนได้ขอรับขอบพระคุณ คณาจารย์ในหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาธุประศาสนศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ด้านวิชาการ และให้แนวความคิด คำแนะนำต่างๆ รวมถึงการดูแลงานกระทำทั้งสำเร็จการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มิอาจสำเร็จลงได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ที่ให้ความกรุณาสละเวลา ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ รวมไปถึงพี่ๆ น้องๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลกลับมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวนมาก

ผู้เขียนได้ขอรับขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาที่ได้ให้การสนับสนุนด้วยคุณภาพตลอด อีกทั้ง น้ำใจจากเจ้าหน้าที่คณะกรรมการรัฐประศาสนศาสตร์ และเพื่อนร่วมงานทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อขารัตน์ ลังเดช และคุณแม่ของ ลังเดช ผู้ที่ให้การอบรม สั่งสอน เลี้ยงดู ผู้เขียนให้มีกำลังกาย และกำลังใจ ในการทำงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง อีกทั้งกำลังใจและความช่วยเหลือจาก คุณพัดทัย ลังเดช ภรรยา ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมที่มิได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี่

หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีส่วนคือสู่บ้างผู้วิจัยขอขอบคุณให้สำนักงานตำราฯ แห่งชาติ และผู้สนใจนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ร้อยตำรวจเอก วีระน์ ลังเดช

เลขทะเบียน.....	0172776
วันลงทะเบียน..2.3.S.A. 2547	
เลขเวียกเพลส... 363-23 ช. 7 โทร. 02-741225 [2547]	

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ : แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ : กรมศึกษา สถานีตำรวจนครบาลบางปู

บางปูชั้น

ผู้วิจัย : ร้อยตำรวจเอก วิโรจน์ ลังเศช

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ

ปริญญา : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2547

การศึกษาวิจัย เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางปู ขั้น มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางปูชั้น 2) เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สำรวจ ในสถานีตำรวจนครบาลบางปูชั้น ว่า สภาพปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ปัจจุบันเป็นอย่างไร 3) เพื่อเสนอแนวทางในการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแก้ไขอุปสรรคข้อขัดข้องในเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

กลุ่มที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางปูชั้น ในทุกสายงาน จำนวน 160 คน โดยใช้วิธีการวัดค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations) เพื่อเชิงรายลักษณะข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการอธิบายข้อมูลที่เป็นปัจจัยแรงจูงใจ และใช้ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยแรงจูงใจระหว่าง เจ้าหน้าที่สำรวจสัญญาบัตร และชั้นประทวน ในสถานีตำรวจนครบาลบางปูชั้น

ผลการศึกษา มีดังนี้

1. ปัจจัยภายใน และ ปัจจัยภายนอก เป็น แรงจูงใจในระดับสูง ใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สถานีตำรวจนครบาลบางปูชั้น

2. ปัจจัย แรงจูงใจ เรื่อง ตำแหน่งหน้าที่ การงาน และ ปัจจัยภายในทุกปัจจัย มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่อเจ้าหน้าที่สำรวจ ชั้นสัญญาบัตร สูงกว่า เจ้าหน้าที่สำรวจชั้นประทวน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่สำรวจ

- 1) ควรมีการปรับค่าตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่สำรวจ ในด้าน เงินเดือน และสวัสดิการต่าง ๆ
- 2) ควรมีการสนับสนุน จัดหา อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอ
- 3) ควรมีการปรับปรุงระบบการแต่งตั้ง การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ให้เป็นระบบและยุติธรรม
- 4) ผู้บังคับบัญชาควร้มีการแสดงออกถึงความสัมพันธ์อันกับผู้ใต้บังคับบัญชาให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ โดยเฉพาะปัจจัยในด้านการเมืองและการบริหาร
- 2) ควรมีการศึกษาโดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและในเชิงบริหาร

- 1) ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในสถานีสำรวจ
- 2) ควรมีการจัดระบบการให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ทั้งในรูปตัวเงินและการประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นการเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
- 3) ปรับสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน
- 4) ปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข- ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 สภาพปัจุบันและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	2
1.5 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล	4
1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ความหมายของ “แรงจูงใจ”	8
2.2 ความสำคัญของ “แรงจูงใจ”	10
2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ	11
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
2.5 แนวคิดการศึกษา	28
บทที่ 3 โครงสร้างของสถานีสำรวจครบทามบ้างยี่ขัน	30
บทที่ 4 ผลการวิจัย	35
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำรวจ	36
ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจ และระดับแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่	40
สำรวจสถานีสำรวจครบทามบ้างยี่ขัน	
ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจ ระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจ ระดับชั้นสัญญาบัตร กับระดับชั้นประทาน	45
ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สำรวจ	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	50
5.1 สรุปผลการวิจัย	50
5.2 ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างที่วิจัย	52
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	52
5.4 ข้อเสนอแนะในเชิงบริหาร - เชิงนโยบาย	52
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	58
ประวัติผู้วิจัย	65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 สภาพปัจจุบันและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

ตำรวจ (Police) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติอย่างมาก เป็นผู้คุ้มครองสันติสุขให้แก่ประชาชน เป็นกำลังสำคัญในการรักษาความมั่นคงภายใน และความปลอดภัยของประเทศไทย โดยปกติตำรวจเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่มีไทยทางอาญา และเป็นฝ่ายค้นหามาตรการในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด

สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน เป็นหน่วยงานในระดับปฏิบัติ ในสังกัดสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ โดยมีภารกิจหลักคือการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ปัจจุบันความศรัทธาของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ เสื่อมถอยลงมาก ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอตามที่ประชาชนคาดหวังไว้ อันส่งผลต่อกำลังศรัทธาโดยภาพรวมต่อองค์กร เช่น ปัจจุบันอาชญากรรมที่เพิ่มสูงขึ้น หลากหลายรูปแบบขึ้น การปฏิบัติงานของตำรวจนี้ไม่สามารถควบคุมอาชญากรรมให้อยู่ในภาวะที่ประชาชนรู้สึกอุ่นใจได้ ปัจจุบันการให้บริการที่ล่าช้าเมื่อประชาชนมาเรื่องทุก ๆ หรือเรื่องของต่าง ๆ เป็นต้น ปัจจุบันที่เกิดขึ้น ส่วนสำคัญคือเกิดจากตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ปฏิบัติงานแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจนี้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพียงใดขึ้นอยู่กับ ขวัญ กำลังใจ หรือ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ลักษณะการทำงานที่ตำรวจนี้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานสูงก็จะมีความกระตือรือล้นในการทำงานทำให้งานมีประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ที่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานก็ย่อมลดลง

โดยมีปัจจัยอย่างหลายประการที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ ไม่ว่าจะเป็น ปัจจัยด้านเงินเดือน ค่าตอบแทน ด้านการได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง และอีกหลาย ๆ ประการ

ผู้บริหารองค์กร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ และสภาพปัจจัยต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจนี้ ในการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการศึกษา สำรวจ ข้อมูล ประเมิน ให้ผู้บังคับใช้การปฏิบัติงานเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็ม

ความสามารถ เกิดประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กรคือ ประชาชนมีความปลดปล่อยในชีวิตและทรัพย์สิน เกิดความศรัทธา และเพิงพอใจในการทำงานของตำรวจ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
2. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ว่าสภาพปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ปัจจุบันเป็นอย่างไร
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งแก้ไขอุปสรรค ข้อขัดข้องในเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลบางยี่ขัน อันนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้ จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจนิสิตสถาบันตำรวจนครบาลบางยี่ขัน สำนักงานตำรวจนครบาล ทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจนิสิตสถาบันฯ จำนวน 30 คน และเจ้าหน้าที่ตำรวจนิสิตประจำ จำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 160 คน

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยผู้วิจัยได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตที่จำกัดดังนี้

“แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน” หมายถึง แรงกระตุ้นหรือเร้าให้อินทรีย์ได้เพิ่มพูนความสามารถ ความสามารถ ความพยายาม หรือพลังที่ช้อนเร้นอยู่ภายในให้เกิดการกระทำหรือทุ่มเทในงานที่ทำ เพื่อให้บรรลุความปรารถนาในการแก้ปัญหา หรือเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายอันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจ

“ปัจจัย” หมายถึง หนทางหรือเหตุอันเป็นสิ่งให้เป็นไปอาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดผลในรูปของ การกระทำหรือหมายถึงส่วนประกอบสำคัญที่มีผลในการส่งเสริมการกระทำให้ดีขึ้นถ้าขาดปัจจัยที่เป็น

ส่วนสนับสนุนแล้วงานนั้นอาจไม่บรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จได้ยาก (ราชบัณฑิตยสถาน. 2535 : 243) ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงเฉพาะปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางปี้ชัน

“ปัจจัยภายนอก” หมายถึง องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1) นโยบายและการบริหารของหน่วยงาน (Company policy and administration) หมายถึง การจัดการและการบริหารงานภายในขององค์การ
- 2) การสอนงาน ควบคุม ดูแล (Supervisor) หมายถึงการสอนงาน การควบคุม ดูแลของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือ ความยุติธรรมในการบริหาร
- 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา (Relationship with supervisor) หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวากาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีกับผู้บังคับบัญชา
- 4) สภาพการทำงาน (Work Condition) หมายถึง สภาพทางกายภาพทั่วไปของสถานที่ทำงาน เช่น สถานที่ทำงาน แสง เสียง อากาศ อุณหภูมิ กลิ่น รวมทั้งลักษณะและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ
- 5) เงินเดือน (salary) หมายถึง รายได้ต่อเดือน
- 6) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Relationship with Peers) หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวากาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีกับเพื่อนร่วมงาน
- 7) ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี เป็นผลที่ได้รับจากการในหน้าที่ของเขาร เช่น การที่บุคคลถูกยกไปทำงานในที่แห่งใหม่ ซึ่งห่างไกลจากครอบครัว ทำให้เขาไม่มีความสุขและไม่มีความพอดีกับการทำงานในที่แห่งใหม่
- 8) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Relationship with subordinates) หมายถึง การติดต่อไม่ว่าจะเป็นกิริยาหรือวากาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นอย่างดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 9) ตำแหน่งหน้าที่ (Status) หมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคม มีเกียรติและศักดิ์ศรี
- 10) ความมั่นคง (Security) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อกลัวความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพ

“ปัจจัยภายใน” หมายถึง องค์ประกอบที่เกิดจากความรู้สึกภายในที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ได้แก่

1) ความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้ เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็joy่างดี ความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น ครั้นผลงานสำเร็จเข้าสู่เกิดความรู้สึกพอใจและปลาบปลื้มใจ ในผลสำเร็จของงานนั้นเป็นอย่างยิ่ง

2) การยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือ ไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อน จากผู้มาขอรับคำปรึกษา หรือจากบุคคลในหน่วยงาน การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย และคงความยินดี การให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่ส่งให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างดีอย่างหนึ่งบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานนั้นด้วย

3) ความรักในงาน (Work Itself) หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกในงานที่ทำ เป็นงานที่น่าสนใจ ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ท้าทายให้ต้องลงมือทำ

4) ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง การได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานที่ทำ และสามารถทำงานนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปได้

5) ความก้าวหน้าในงาน (Advancement) หมายถึง การได้รับการเลื่อนขั้น สูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

6) การเจริญเติบโต (Growth) หมายถึง การได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นของบุคคลในองค์กร รวมทั้งได้รับความก้าวหน้าในทักษะความชำนาญงานอีกด้วย

“เจ้าหน้าที่ตรวจสอบขั้นสัญญาบัตร” หมายถึง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบที่ครองยศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรี ถึง พันตำรวจโท

“เจ้าหน้าที่ตรวจสอบขั้นประทวน” หมายถึง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบที่ครองยศตั้งแต่ พลฯ ตำรวจ ถึง นายดาบตำรวจ

1.5 วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บและรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้นั้น ใช้วิธีการสอบถามโดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวม คือ

1.5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ

1.5.2 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ

ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถามนั้น ผู้จัดจะได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างทำการกรอกแบบสอบถามเอง โดยแบบสอบถามมี 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นคำถามปลายปิด และส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อคิดเห็น เสนอแนะต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 160 ชุด คือแจกให้เจ้าหน้าที่สำรวจในสถานีตำรวจนครบาลต่อแบบสอบถาม

โดยรายละเอียดในแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารังนี้นั้น มีรายละเอียดดังนี้ คือ ได้แบ่งเนื้อหาของแบบสอบถาม แบบสอบถามมีเนื้อหา 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด

ในส่วนของมาตราวัดแบบสอบถาม ใช มาตราวัดดังนี้

1. ชนิดหรือแบบของมาตราวัดแบบสอบถาม ที่ใชในการศึกษารังนี้ ใช มาตราวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิกเกิร์ต (Likert) โดยให้มีระดับการวัด 5 ระดับคือ

ระดับแรก = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับที่สอง = เห็นด้วย

ระดับที่สาม = ไม่แน่ใจ

ระดับที่สี่ = ไม่เห็นด้วย

ระดับห้า = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

2. การให้คะแนนในการวัด ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5
-------------------	---	---

เห็นด้วย	=	4
----------	---	---

ไม่แน่ใจ	=	3
----------	---	---

ไม่เห็นด้วย	=	2
-------------	---	---

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1
----------------------	---	---

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจนครบาลบางเขี้ยวน มีดังนี้

1.6.1 เนื้อหาที่จะทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.6.1.1 ส่วนแรก เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ใช้จำนวน อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์

1.6.1.2 ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางเขี้ยวน ใช้จำนวน อัตราส่วนร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์

1.6.1.3 ส่วนที่สาม เป็นการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยแรงจูงใจระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ ชั้นสัญญาบัตรกับชั้นประทวน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และหาค่าความแตกต่าง ในการวิเคราะห์

1.6.2 การตัดสินใจระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยแรงจูงใจใน การศึกษารั้งนี้ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้ (Best , 1977 :

74)

1.6.2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายความว่า มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในระดับต่ำ

1.6.2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายความว่า มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในระดับปานกลาง

1.6.2.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายความว่า มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในระดับสูง

โดยในการวิเคราะห์นั้นจะศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยแรงจูงใจในแต่ละตัว และศึกษาเปรียบเทียบ ปัจจัยแรงจูงใจ ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นสัญญาบัตรกับชั้นประทวน

1.6.3 สำหรับการวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้ เมื่อได้รวบรวมข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ เหมาะสม สำหรับทำการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว จึงได้นำข้อมูลไปลงรหัสข้อมูลตามคู่มือลงรหัสและนำไปประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences) หรือ SPSS/PC

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1.7.1 ผู้บริหารระดับสูง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สำรวจ ในสังกัดสถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน

1.7.2 ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำแนวทางในการวางแผนสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ สถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน ให้ดียิ่งขึ้นเพื่อกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่สำรวจปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.7.3 ทำให้ประชาชนในพื้นที่สถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน ได้รับประโยชน์มากขึ้น อันเกิดจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นของเจ้าหน้าที่สำรวจ

1.7.4 ทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธาต่อเจ้าหน้าที่สำรวจในสังกัด อันส่งผลต่อความศรัทธาโดยภาพรวมของสถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน

1.7.5 เป็นประโยชน์ในด้านวิชาการ โดยเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่องที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาค้นคว้าแนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยจะนำเสนอดังนี้

- 2.1 ความหมายของ “แรงจูงใจ”
- 2.2 ความสำคัญของ “แรงจูงใจ”
- 2.3 ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
- 2.4 ผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 ความหมายของ “แรงจูงใจ” (The meaning of Motivation)

เนื่องจากแรงจูงใจสามารถเริ่มต้นได้จากทางกาย ได้จากทางจิตใจ และได้จากสังคมหรือสิ่งแวดล้อม คำจำกัดความของแรงจูงใจจึงเป็นไปอย่างกว้างขวาง หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่ใช้แรงจูงใจเป็นเครื่องมือในการบริหารก็ให้คำจำกัดความไปตามที่ตนประนัน ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอรวบรวมคำจำกัดความแรงจูงใจและสรุปพอให้เห็นตรงกันดังต่อไปนี้

Beach D.S. (1965 : 379) ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง “การกระกระทำให้คนเต็มใจที่จะใช้พลังงานของเขาเพื่อประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย (Goal) หรือรางวัล (Reward) ที่จะได้รับ

Flippo E.B. (1966 : 289) ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่าหมายถึง “แรงกระตุ้นเร่งร้าและการทำให้เกิดอิทธิพลเหนือพฤติกรรมคน อันจะยังผลให้คนเกิดความรู้สึกภัยใน เป็นพลังมีอาการเร่งร้า หรือเป็นอาการเคลื่อนไหวที่บ่งการ หรือเป็นช่องทางให้มีพฤติกรรมมุ่งสู่ เป้าหมายที่ต้องการ ทั้งนี้โดยอาจกระตุ้นเร่งร้าและทำให้เกิดอิทธิพล เช่นว่านั้นด้วยวิธีการเชิงปฏิฐาน

หรือเชิงบวก เช่น การดำเนินการเพื่อสนองความปรารถนาต่าง ๆ ให้เป็นที่พอใจและด้วยวิธีการเชิงลบ เช่น ดำเนินการบังคับให้ทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นต้น”

The Encyclopedia of human Behavior (Goldenson Robert M., 1970 : 833) “ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า “แรงจูงใจเป็นกลไกของพฤติกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยกระบวนการของการเริ่มต้น การดำเนินต่อไปและควบคุมกิจกรรมของอินทรี”

Medical Dictionary (Dorland's Illustrated 1974 : 983) “ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า “แรงจูงใจคือพลังที่อยู่ภายใน ซึ่งควบคุมพฤติกรรมให้กระทำในสิ่งที่สนองความต้องการเพื่อจะได้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา”

Cribbin J.J. (1981 : 139) “ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง “เป็นกระบวนการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น ซึ่งทำให้ได้รับสิ่งตอบแทนทางกายภาพ (Physical Income) จากผลงานของตนเพิ่มมากขึ้นด้วยแรงจูงใจ ทำให้ปฏิบัติงานทุ่มเทความอุตสาหะพยายามอย่างเต็มความสามารถ หากแรงจูงใจน้อยลงความพยายามในการทำงานก็จะลดต่ำลงด้วย”

Schermerhorn J.R., Hunt J.G. & Osborn R.N. (1985 : 152 – 186) “ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า “แรงจูงใจเพื่องาน (Motivation to work) ว่าเป็นตัวที่เน้นถึงพลัง (Force) ที่อยู่ภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งจะอธิบายถึงระดับแนวทางการไปสู่ และการคงอยู่ของความพยายามที่จะทำงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นที่ความพยายามที่ใส่ลงไปในการทำงาน (Work effort) มิใช่ผลของการที่ทำ (Work Performance)”

Baron R. A. (1986 : 73) “ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า “แรงจูงใจที่เป็นเหมือนกระบวนการจุดหนึ่ง ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลเกิดพลังและกำกับให้พฤติกรรมที่เกิดพลังนั้นได้บรรลุเป้าหมายบางประการ”

Chettington D.J. (1989 : 124) “ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า “แรงจูงใจ ต้องคำนึงถึง 3 คำ คือ พลัง (Energy) แนวทางการไปสู่ (Direction) และการประคับประคองเอาไว้ (Sustenance) ซึ่งหมายความว่า เมื่อคนได้รับสิ่งเร้า และสิ่งเร้านั้นมีความสำคัญกับตัวเขา เขายังจะใส่

พลังหรือความพยายามลงไป ในการใส่พลังหรือความพยายามลงไปนั้นก็ต้องคำนึงถึงเป้าหมายที่จะไปสู่ (Goal Directed) และตัวสุดท้ายก็คือ เขาจะยืนหยัดประคับประคองให้กิจกรรมนั้นคงอยู่ต่อไป (Priests in sustained activity)"

เอ็ด สารภูมิ (2529 : 65) "ได้ให้คำจำกัดความของแรงจูงใจว่า หมายถึง "แรงกระตุ้นหรือเร้าเพื่อช่วยให้การกระทำต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นภาระกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทำงานด้วยความขันแข็ง มีความกระตือรือร้นที่จะอุทิศ เวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญา ในการทำงาน โดยมีความ สำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบควบคู่ไปด้วย เป็นความเต็มใจที่จะใช้พลังประสมความสำเร็จ ในเบ้าหมายหรือรองรับเป็นสิ่งสำคัญของการกระทำการของมนุษย์ และเป็นสิ่งที่ทำให้คนไปถึง ชั้นวัตถุประสงค์ที่จะได้รับรางวัล"

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2530 : 150) "ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง "วิธีการชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ความต้องการของมนุษย์ สิ่งจูงใจที่จะเกิดขึ้น ได้จากภายในและภายนอกตัวบุคคล"

ราชบันฑิตยสถาน (2539 : 236) "ได้ให้คำจำกัดความในความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง "การชักนำหรือเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เห็นคล้อยตาม"

จากคำจำกัดความของแรงจูงใจตามที่ได้มาแล้วข้างต้นพอสังเขปนั้น ซึ่งอาจจะสรุปความหมายของแรงจูงใจได้ว่า คือ แรงกระตุ้นหรือเร้าให้อินทรีย์ได้เพิ่มพูนความสามารถ ความพยายามหรือพลังชั่นเร้นอยู่ภายในให้เกิดการกระทำหรือทุ่มเทในงานที่ทำเพื่อให้บรรลุความปรารถนาในการแก้ปัญหา หรือเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายอันจะนำมาซึ่งความพอใจ

2.2 ความสำคัญของแรงจูงใจในการปฏิบัติ

ในปัจจุบันการบริหารงานบุคคล แรงจูงใจในการปฏิบัติงานถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ถ้าหากบุคลากรในองค์กรมีขวัญ กำลังใจดี ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูง ยอมส่งผลต่อการปฏิบัติงาน กล่าวคือจะทำงานด้วยความตั้งใจ ผลงานออกมาตรฐาน วัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด ในทางตรงข้าม Paul Pigot & Charles A. Myers (อ้างใน อาริยา เพชรรัตน์, 2524 : 8) "ได้กล่าวไว้ว่า ถ้าบุคคลไม่มีความพอใจในงาน

จะก่อให้เกิดปัญหาหลายประการแก่หน่วยงาน ถ้าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่ำ การปฏิบัติงานก็จะได้รับผลในทางตรงข้าม และจะมีปัญหาการเข้าออกจากงาน ตามมาด้วยซึ่งจะเป็นปัญหาอย่างมากสำหรับผู้บริหารในการวินิจฉัย การควบคุม และทั้งยังเป็นการเสียบประมาณของหน่วยงานอย่างมาก ผู้บริหารที่ต้องมีศีลปะและทักษะในการบริหารงานบุคคลให้เกิดประโยชน์ต่องค์กรซึ่งจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การคัดเลือก การสรรหาบุคคล การบำรุงรักษา และการพัฒนา เพื่อให้บุคคลเหล่านี้เกิดความพึงพอใจในงานมากขึ้น

ดังนั้น ผู้บริหารงานในสถานีตำรวจน้ำ จึงต้องคำนึงขั้นตอน กำลังใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงต้องมีการบำรุงขวัญ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น โดยจัดปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในสถานีตำรวจน้ำ

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ “แรงจูงใจ” และปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจ

ในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้ำในกระบวนการบากบานขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเริ่มต้นแต่เรื่องความต้องการของบุคคล ทั้งนี้เพื่อทำความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ เกิดแรงจูงใจ และได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจ ขวัญ กำลังใจของบุคคลในองค์กร และได้มีผู้สนใจศึกษาและเสนอแนวคิดในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีส่วนคล้ายคลึงและแตกต่างกัน ดังนี้

2.3.1 ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับ “แรงจูงใจ”

2.3.1.1 ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

Abraham H. Maslow (Maslow , 1987 : 15 – 16) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นผู้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ (Maslow , general theory of human motivation) สมมุติฐานมีสาระดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการและเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่ไม่มีวันสิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป
3. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นตามลำดับความสำคัญ คือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงจะเรียกร้องให้มีการตอบสนองในทันที

(Maslow 1987 : 149) แนวความคิดของมาสโลว์ได้เป็นที่แพร่หลาย และนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ด้วยแรงจูงใจคนในสิ่งที่เป็นความต้องการของเข้า มาสโลว์ได้อธิบายถึงลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำไปสู่ระดับสูง (Hierarchy of Needs) โดยแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ขั้น คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) ซึ่งเป็นความต้องการขั้นเริ่มต้น แนวคิดของความต้องการนี้มี 2 ประการ คือ

1.1 ความสมดุลย์ของร่างกาย (Homeostasis) หมายถึง ความพยาบาลของร่างกายที่ เป็นไปโดยอัตโนมัติในการทำให้ร่างกายดำรงชีวิตอยู่ได้ การให้เหลวเพื่อเลือดที่อยู่ในภาวะปกติ ซึ่ง Cannon (1932) ได้อธิบายกระบวนการแห่งความสมดุลย์ว่าเป็นการสมดุลย์ของบวนการของเลือด เกลือแร่ น้ำตาล โปรตีน ไขมัน แคลเซียม ออกซิเจน ระดับความเป็นกรดเป็นด่าง และอุณหภูมิในเลือด สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตดำรงอยู่ได้ ซึ่งรวมไปถึงฮอร์โมน วิตามิน และ อื่นๆ

1.2 ภาระการเจริญอาหาร (Appetites) ซึ่ง Young (1941- 1948) ได้สรุปผลเรื่องการเจริญอาหารว่า มีความลับพันธ์ต่อร่างกาย ถ้าร่างกายขาดสารอาหารใด คนก็จะมีแนวโน้มที่จะมีความปรารถนาโดยตรงต่ออาหารที่มีสารอาหารนั้น หรือกล่าวได้ว่าเป็นความทิวกระหายที่เกิดจากสารอาหารนั้น

ความต้องการทางด้านร่างกายนี้มีมากน้อย เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ การนอนหลับ การออกกำลังกาย เครื่องนุ่งห่ม ยา הרักษาโรค นอกจากนี้ยังรวมถึง ประสานสัมผัส ที่น่ายินดีพอใจ เช่น รส กลิ่น ความรู้สึกคัน การสัมผัสด้วย ๆ ๆ ๆ

ความต้องการทางด้านร่างกายนี้ เป็นพื้นฐานที่มีพลังเหนือความต้องการในขั้นอื่น ๆ การตอบสนองและการถอนตัวจากความต้องการนี้จะมีผลเท่า ๆ กันความต้องการนี้จะยุติเมื่อได้รับการตอบสนอง ซึ่งจะทำให้เกิดความพอใจ และถ้าเมื่อขาดอีก ก็จะต้องการอีกหนึ่งไปเรื่อย ๆ

2. ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง (Security & Safety Needs) เมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับความพึงพอใจ ความต้องการชุดใหม่ก็ปรากฏออกมาอีก นั่นคือความต้องการความปลอดภัยทางกายและทางใจ ความมั่นคงความคงที่ การปกป้องคุ้มครอง ปราศจากความกลัว ความกังวล และความสับสนมีเด่นด้วย ความต้องการที่จะทำงานในที่มีความมั่นคง มีความคุ้มครองที่ดีกว่า ต้องการเก็บเงินในที่ที่ปลอดภัย รวมทั้งการประกันชีวิตและทรัพย์สิน เป็นความต้องการซึ่งเกินไปจากความต้องการทางกาย

3. ความต้องการการยอมรับ ความต้องการทางด้านสังคม (Belonging 's and Love Needs) ถ้าคนได้รับความพอใจในความต้องการทางร่างกายและความมั่นคงปลอดภัยแล้ว ความต้องการความรัก ความพึงพอใจ การยอมรับก็ปรากฏขึ้นอีก ซึ่งหมายถึง การให้และการได้รับความรักความพอใจ คนจะ

มีความรู้สึกที่รุนแรงต่อการขาดเพื่อน คนต้องการมีความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ รวมทั้งคนในครอบครัว ด้วย และต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ต่อความต้องการความรัก ความพึงพอใจนี้ ความเหงา การถูกเนรเทศ การถูกต่อต้าน การไม่มีเพื่อน เป็นความปัจาระที่สำคัญยิ่ง

สิ่งสำคัญในเรื่องความรักความต้องการความพึงพอใจนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรัก ความพึงพอใจที่มีต่อคนรอบข้าง ทั้งการให้และการได้รับความรัก ความพึงพอใจซึ่งกันและกัน คนจะพึงพอใจถ้าทำงานอยู่ในสังคมที่ยอมรับ มีความรัก ความพึงพอใจให้เขา และเขาก็เช่นกันที่ต้องการจะมอบความรัก ความพอใจให้กับเพื่อนร่วมงาน เขายังคงทำงานด้วยความสุข ผลงานก็จะมากขึ้นด้วย

4. ความต้องการการนับถือตน (Esteem Needs) ปกติคนจะประเมินตัวเองไว้สูง เพื่อการยอมรับนับถือตนเอง และการยอมรับนับถือจากผู้อื่น ความต้องการการยอมรับนับถือตนนี้แยกได้เป็น 2 ประการ คือ

4.1 ความปรารถนาเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง ความสัมฤทธิ์ผล ความหมายสม ความเป็นผู้มีฝีมือ มีความสามารถ ความเชื่อมั่นในการเพชรify โลกและความเป็นอิสระเสรีภาพ

4.2 ความปรารถนาเพื่อชื่อเสียง ศักดิ์ศรี การยอมรับและความเชื่อถือจากผู้อื่น ฐานะ บารมี เกียรติยศ ความมีอำนาจ ความสำคัญ ความมีคุณค่า การสรรเสริญ ชมเชย การเอาใจจากผู้อื่น

ความพึงพอใจที่ได้จากการต้องการการนับถือตนนี้จะทำให้เกิดความรู้สึกเชื่อมั่น ตนเอง มีคุณค่า เข้มแข็ง มีความสามารถ มีประโยชน์ต่อโลกมนุษย์

5. ความต้องการการสัมฤทธิ์ผล (Self-Actualization Needs) เพื่อความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง ต้องการให้หายและพัฒนาการกระทำที่เหมาะสมกับตนที่เหมาะสมยิ่ง ๆ ขึ้นไป ถ้าคนสามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดของตนตามศักยภาพที่มีอยู่อย่างแท้จริงนั้นคือความสงบสุขแห่งตน สิ่งที่เขาสามารถเป็นได้เข้าต้องเป็นและเป็นจริง ๆ ตามธรรมชาติของเข้า ต้องการเป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริง ซึ่งมาสโลว์ถือว่าเป็นคนที่สมบูรณ์ที่สุด

ความต้องการนี้มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันอย่างมากมาย สิ่งสำคัญก็คือความต้องการในระดับนี้จะปรากฏต่อเมื่อตนได้รับความพึงพอใจจากความต้องการทางด้านร่างกาย ความปลดปล่อย ความรัก ความพึงพอใจ การยอมรับ และความนับถือตนเอง ครบถ้วนแล้ว

2.3.1.2 ทฤษฎี E R G (E R G Theory)

Baron & Greenberg (1986 : 76-78) Clayton Alderfer เป็นผู้สนับสนุนทฤษฎี

ความต้องการลำดับขั้นของมาสโลว์ เขาได้เปลี่ยนให้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้นเพื่อการนำไปใช้งานจาก 5 ลำดับของมาสโลว์ เหลือเพียง 3 ลำดับขั้นของเข้า ได้รับการยอมรับว่าเป็น E R G Theory ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. Existence Need (E) คือความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อประทับชีวิตของคนเพื่อการอยู่ได้หรือเพื่อการอยู่รอด ความต้องการของเข้าขึ้นี้ได้รวมรวมเอาความต้องการขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของมาสโลว์เข้าไว้ในนั้นคือ ความต้องการทางร่างกาย และความปลดปล่อยนั้นเอง

2. Relatedness Needs (R) คือความต้องการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลรอบ ๆ ตัว และบุคคลในสังคม ความต้องการนี้ตรงกับข้อที่ 3 ของมาสโลว์ ซึ่งเรียกว่า ความต้องการการยอมรับ Alderfer ได้ให้ความสำคัญของความต้องการข้อนี้มาก เพราะถือว่ามนุษย์จะอยู่ได้มิใช่ความต้องการพื้นฐานเท่านั้น แต่การรวมตัวอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มหรือหมู่พากันนี้มีความจำเป็น

3. GROWTH Needs (G) คือ ความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการสูงสุดของคน ซึ่งเขาได้รวมเอาขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ของมาสโลว์เข้าไว้ด้วยกัน ความต้องการขั้นนี้จะบ่งบอกถึงความสูงสุดของชีวิตของมนุษย์ชาตินั้นเอง

แต่ทฤษฎี E R G ของ Alderfer ก็มีความคิดเห็นแตกต่างจากทฤษฎีของมาสโลว์ประการหนึ่งก็คือ ทฤษฎีของมาสโลว์บอกว่าคนบรรลุความต้องการขั้นหนึ่งแล้วจะก้าวไปสู่อีกขั้นหนึ่งเป็นไปทีละขั้น แต่ Alderfer กล่าวว่า คนมีความต้องการพร้อมกันหลาย ๆ ขั้น มิใช่ทีละขั้นดังที่มาสโลว์ก่อตัว

2.3.1.3 ทฤษฎีความต้องการที่เข้าใจง่ายของเมอร์เร (Murray's Manifest Theory)

Hall & Lindzey (1970 : 160 – 163) เป็นทฤษฎีที่เน้นแนวความคิดในเรื่องความต้องการเช่นเดียวกับมาสโลว์ เมอร์เร พนว่า การพิจารณามนุษย์นั้นต้องมองโดยส่วนรวม (Holistic View) พฤติกรรมเป็นผลมาจากการกระบวนการทางร่างกาย จิตใจ และสิ่งแวดล้อม เมอร์เรได้จำแนกบุคคลออกตามความต้องการ ซึ่งเชื่อว่าความต้องการเหล่านี้ โดยทั่วไปแล้วเป็นผลมาจากการเรียนรู้มากกว่าการได้รับ遗传 (inherited) และถูกกระทบจากสิ่งแวดล้อมภายนอก

เมอร์เร ได้กำหนดความต้องการของคนไว้ 15 ประการ โดยแยกออกเป็นหลักใหญ่ ๆ 2 หลัก คือ

Vicerogenic Needs (Primary Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย ได้แก่ อาหาร น้ำ ความต้องการทางเพศ การขับถ่าย การให้นม และอีกหลายสิ่งที่เกี่ยวกับทางร่างกาย

Psychogenic Needs (Secondary Needs) หมายถึง ความต้องการทางด้านจิตใจ ได้แก่ ศักดิ์ศรี ความสัมฤทธิ์ผล ความรัก ความนับถือ การก้าวร้าว การเป็นตัวของตัวเอง การมีอิทธิพล เห็นอผู้อื่น ฯลฯ

ความต้องการเหล่านี้ เมอร์เร่ ไม่ได้ทำการวิจัยแต่ใช้การสังเกตจากประสบการณ์ในคลินิกและการสังเกตคนแต่ละคนในระยะหลัง เมอร์เร่ได้เพิ่มความต้องการขึ้นอีกซึ่งรวมรวมได้ 20 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. Need for Abasement คือ ความต้องการที่จะยอมตาม ยอมแพ้ ยอมรับความเจ็บปวด ยอมรับการดำเนิน ยอมรับวิกฤติการณ์ และการลงโทษ
2. Need for Achievement คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล สามารถทำงานที่ยากๆ ได้สำเร็จ
3. Need for Affiliation คือ ความต้องการความรักจากเพื่อนฝูง หรือคนทั่วไป
4. Need for Aggression คือ ความต้องการก้าวร้าว การเอาชนะ แก้แค้น การต่อสู้อย่างรุนแรง
5. Need for Autonomy คือ ความต้องการเป็นอิสระ การเป็นตัวของตัวเอง
6. Need for Counteraction คือ ความต้องการปฏิเสธที่จะต้องรับความพ่ายแพ้ ที่ฟันฝ่าอุปสรรค
7. Need for Dependence คือ ความต้องการปกป้องตนเองจากการโกรธ การดำเนินการวิจารณ์
8. Need for Deference คือ ความต้องการการยกย่องสรรเสริญให้เกียรติ สนับสนุนจากผู้ที่เห็นอกว่า
9. Need for Dominance คือความการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น หรือการสั่งให้ผู้อื่นทำตาม
10. Need for Exhibition คือ ความต้องการแสดงออกให้ปรากฏ ให้ได้เห็น ได้ยิน
11. Need for Harmavoidance คือ ความต้องการหลีกเลี่ยง ความเจ็บปวด การบาดเจ็บทางร่างกาย ความเจ็บป่วย และความตาย
12. Need for Invoidance คือ ความต้องการหลีกเลี่ยงความผิดพลาด ความอ้าย การถูกเยียหยัน
13. Need for Nurturance คือ ความต้องการให้เห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเลี้ยงดู
14. Need for Order คือ ความต้องการจัดเรียงของให้เป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย อยู่ในสมดุลย์
15. Need for Play คือ ความต้องการสนุกสนานอย่างไม่มีเป้าหมาย

16. Need for Rejection คือ ความต้องการแยกตัวออกจากสิ่งที่ตนเองไม่ชอบ ไม่ปรารถนา

17 Need for Sentience คือ ความต้องการมีประสบการณ์ และประทับใจในสิ่งที่ดี หรือสิ่งที่น่าอินดี

18. Need for Sex คือ ความต้องการแสดงออกและประทับใจในสัมผัสทั้ง 5

19. Need for Succor คือ ความต้องการได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองสนับสนุน และคำแนะนำจากผู้อื่น

20. Need for Understanding คือ ความต้องการความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความต้องการเหล่านี้ ถ้าได้รับการอธิบายจากสิ่งแวดล้อมซึ่งอาจจะเกิดจากตัวเขาโดยตรง หรือจากสิ่งแวดล้อมภายนอก ก็จะทำให้คนเกิดความพ้อใจที่ได้บรรลุความต้องการนั้น

2.3.1.4 ทฤษฎีความต้องการของแมคเคลนแลนด์ (McClenland's Learned Needs Theory) McClenland, (1965 : 321 – 333) แมคเคลนแลนด์สร้างทฤษฎีของเขาว่ามามาโดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีของเมอร์ร์ ซึ่งเขามีความเชื่อว่า ความต้องการของคนมาจากการเรียนรู้มากกว่าอย่างอื่น ความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้นี้มีอิทธิพลจูงใจ ทำให้คนแสดงหรือประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายของเข้า จากความต่างกันในสิ่งแวดล้อมทั้งครอบครัว ที่ทำงาน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรม ก็จะทำให้ความประพฤติและการปฏิบัติต่างกันออกໄไป นั่นคือ ความต้องการชีวิตของเขาแตกต่าง กันออกໄไปด้วย

แมคเคลนแลนด์ ได้ทำการสำรวจความต้องการ 3 ประการของเมอร์ร์ คือ Achievement, Affiliation และ Power และเขียนเป็นตัวย่อได้ดังนี้ nAch, nAff และ nPow

1. The need for Achievement (nAch) แมคเคลนแลนด์ ได้ให้คำจำกัดความของ ความต้องการของสัมฤทธิ์ผลนี้ว่า เป็นสมญานามของการแข่งขันกับมาตรฐานอันยอดเยี่ยม (Standard of excellence) หรือการบรรลุของผลงานที่เขากำลังทำความภาคภูมิใจของการบรรลุหรือขึ้นไปถึง มาตรฐานจะเป็นตัวนำไปสู่ความพายานในงานนั้น ๆ หรืองานชนิดอื่น

แมคเคลนแลนด์ เชื่อว่าการวิเคราะห์ความคิดเห็นจินตนาการ (Fantasy) เหล่านี้เป็น ทางที่ดีที่สุดที่จะวัดความแรงกล้า (Strength) ของความต้องการของผู้ทำข้อสอบ บุคคลผู้ซึ่งมีความ ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงจะพูดถึงความสำเร็จ (Accomplishment) ใน การบรรลุเป้าหมายและคิดว่าควรจะ ทำมันอย่างไรถึงจะบรรลุได้ ในขณะที่บุคคลชอบเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นหรือเกี่ยวกับ สังคมจะมีคะแนนสูงทาง nAff สรุนบุคคลที่ต้องการยอมรับส่วนบุคคลสูงจะชอบบรรยายภาพเกี่ยวกับ

การครอบครอง (Dominating) การควบคุม (Controlling) และการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น (Influencing) จะได้คัดแนนในความต้องการอำนาจมากกว่ากันนั้น คือ เขาไม่ nPow สูงกว่าอย่างอื่น เป็นต้น

จากการวิจัยของแมคเคลนแลนด์ ได้บ่งถึงลักษณะของคนที่มีความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ดังนี้

1.1 จะเป็นคนที่มีความปรารถนาแรงกล้า (Strong desire) ที่จะรับภาระหรือความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ไม่ชอบเกี่ยงงาน จะค้นหาว่าปัญหาจะถูกแก้ไขได้โดยวิธีใด หรืออย่างไร ดังนั้นคนประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะทำงานคนเดียว แทนที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น แต่ถ้านั้นต้องการความร่วมมือจากหลาย ๆ คน เขายังแนวโน้มที่จะเลือกผู้ร่วมงานที่มีความสามารถมากกว่าความเป็นมิตรหรือพรรคพวกกัน

1.2 คนที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มักจะตั้งเป้าหมายไว้สูงกว่าปกติและชอบเสี่ยงกับเป้าหมายนั้น เขายังใช้วิถีความสามารถให้เห็นอย่างสมเหตุสมผล มีความสุขและสนุกกับการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ เขายังไม่กลัวความเห็นอิยหรือคิดว่าตนทำงานมากกว่าผู้อื่นถ้างานนั้นท้าทายความสามารถของเขาก็

1.3 คนที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง จะมีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะให้ใครต่อใครประเมินหรืออนุญาติสิ่งที่เขาทำ เขายังต้องการทราบว่า “เขาทำไปได้ดีแค่ไหน” เขายังกังวลหรืออยากรู้ผลที่จะป้อนกลับมาให้ทราบ ไม่ว่าจะอุบกมาในรูปของความสำเร็จ หรือความล้มเหลว

2. The Need for Affiliation (nAff) แมคเคลนแลนด์ ได้ให้คำจำกัดความว่าเป็นความปรารถนาที่จะส่งเสริมและรักษาสัมพันธภาพอันอบอุ่นเพื่อความเป็นมิตรกับผู้อื่น ซึ่งความต้องการนี้คล้ายกับความต้องการทางสังคมของมนุษย์นั้นเอง แมคเคลนแลนด์ ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความต้องการความรัก ความพึงพอใจสูงกว่ามีลักษณะดังนี้

2.1 เป็นคนที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าต่อการยอมรับและการให้ความเชื่อมั่นหรือให้กำลังใจ

2.2 เป็นคนที่มีแนวโน้มที่จะปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นตามปรารถนา และบรรทัดฐานของผู้อื่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเพื่อนที่มีคุณค่าสำหรับเขามาก็จะได้รับความกดดันก็ยอม

2.3 เป็นคนที่มีความใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่นอย่างจริงใจ กล่าวคือ คนที่เห็นความสำคัญต่อความรู้สึกของผู้อื่นนั้นเอง

บุคคลที่มีความต้องการความรัก ความพึงพอใจสูงที่กล่าวถึงนี้จะแสวงหาโอกาสในการทำงานเพื่อให้เกิดความพึงพอใจในความต้องการ ดังนั้นคนที่มีความต้องการความรักความพึงพอใจสูงจึงชอบทำงานกับผู้อื่นมากกว่าที่จะทำงานคนเดียว และเขางานให้ที่จะได้รับการรายงานในการเป็นผู้ร่วมงานที่ดีด้วยเหตุนี้จึงชี้ให้เห็นได้ว่าคนที่ต้องการความรักความพึงพอใจสูงมีแนวโน้มที่จะทำงานได้ดีหรือดีกว่า

ในสถานการณ์ที่เขาได้รับความร่วมมือ หรือได้รับการเห็นชอบ (Chung 1977) : 47-48) หลักของความต้องการความรักความพึงพอใจ นี้สามารถดัดแปลงไปใช้ให้เกิดผลคือต่องค์กรได้โดยตรง ถ้าผู้บริหารส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนในเรื่องสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ดี มีผลป้อนกลับในทางบวกของการทำงาน คนที่มีความต้องการความรักความพึงพอใจสูงก็จะทำงานได้ดีมีผลงานที่สูงกว่าเด็กว่าปกติ และในทางตรงข้าม คนที่มีความต้องการความรักความพึงพอใจต่ำก็ควรที่จะให้เขาทำงานในงานที่ดีมีอิสระ เพราะเขาจะชอบทำงานคนเดียวมากกว่าการทำงานร่วมกับคนอื่น

3. The Needs for Power (nPow) แมคเคลนแวนด์ ได้ศึกษาอย่างกว้างขวางในเรื่องความต้องการอำนาจ ซึ่งอธิบายได้ว่า เป็นความต้องการที่จะมีความรับผิดชอบในการควบคุมผู้อื่น เพื่อให้ได้ผลงานซึ่งเกิดผลต่อพฤติกรรมการกระทำ ความพอใจสูงสุดจะมาจากการที่สามารถควบคุมอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม รวมทั้งบุคคลอื่นด้วย คนที่มีความต้องการอำนาจสูงมีลักษณะดังนี้คือ

- 3.1 มีความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลต่อผู้อื่นโดยตรง
- 3.2 มีความปรารถนาที่จะมีกิจกรรมในการควบคุมเหนือผู้อื่น
- 3.3 มีความสนใจในการรักษาสัมพันธภาพแห่งความเป็นผู้นำผู้ตาม

คนที่มีความต้องการอำนาจสูงมักจะให้คำแนะนำผู้อื่นมากกว่า จะเสนอความคิดเห็นและการประเมินผลบ่อยครั้งกว่า และพยายามที่จะชักนำผู้อื่นให้คล้อยตามความคิดเห็นของเข้า เขาจะมุ่งแสร้งหาความเป็นผู้นำในกลุ่ม จึงพออธิบายได้ว่าคนที่มีความต้องการอำนาจสูงจะเป็นคนที่มีอิทธิพลในการพูด โดยเป็นคนช่างพูด และบางครั้งก็ชอบในการโต้เย้งด้วย

ในเรื่องความต้องการอำนาจนี้ แมคเคลนแวนด์ ได้อธิบายถึงลักษณะของการจะมีอำนาจไว้ 2 ประการ คือ ความต้องการอำนาจในรูปแบบของอำนาจส่วนบุคคล ซึ่งบุคคลอย่างจะเด่นจึงพยายามที่จะให้เป็นคนเด่นคนที่สุด และความต้องการอำนาจในทางสังคม ซึ่งหมายถึงคนที่สนใจในปัญหาขององค์กรมากกว่า คนที่มีความต้องการอำนาจส่วนบุคคลสูงมักจะมีพฤติกรรมชอบเป็นผู้ชนะหรือเป็นลักษณะของหัวหน้าซึ่งบ่งการลูกน้องของเข้า เพื่อให้ได้ผลงาน ที่ดีเลิศ และต้องการให้ลูกน้องเชื่อฟัง คำสั่งหัวหน้าไม่ใช้คดปฏิบัติตามคำสั่งของส่วนรวมหรือองค์กร ส่วนบุคคลที่มีความต้องการอำนาจทางสังคมสูงจะพอยู่ในความต้องการในการทำงานในกลุ่มที่มีระบบ และมุ่งสัมฤทธิ์ผลของกลุ่ม

2.3.2 ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องของวัฒนธรรม กำลังใจ และแรงจูงใจ ของบุคคลในองค์กร และได้มีผู้สนใจศึกษาและเสนอแนวคิดในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

Wiles, Kimball (1955) วิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์ 8 ด้าน คือ ความมั่นคงในงาน ความพึงพอใจในสภาพงาน ความรู้สึกมีส่วนร่วม การปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม ความสำเร็จในงาน ความรู้สึกว่าตัวเองสำคัญ การร่วมกำหนดนโยบาย และการได้รับการยกย่อง

Edwin B. Flippo (1961 : 369-370) กล่าวว่า ความต้องการของคนในองค์กรธุรกิจทั้งหลายนั้นมีอยู่ 8 ประการ ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบของแรงจูงใจ ดังนี้

1. เงินเดือน
2. ความปลอดภัยในการทำงาน
3. การมีเพื่อนร่วมงานที่เข้ากันได้
4. การได้รับความไว้วางใจที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วง
5. การได้ปฏิบัติงานที่สำคัญ
6. โอกาสก้าวหน้า
7. สภาพการทำงานที่สะอาดสวยงาม สิ่งที่ดึงดูดใจต่าง ๆ
8. การมีภาวะผู้นำที่มีความสามารถและยุติธรรม

Anderson , L.W. and L.A. Van Dyke (1963 : 19) ได้อธิบายไว้ว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นก็เช่นเดียวกับกิจการของมนุษย์同胞อื่น ๆ และได้จำแนกปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ความเห็นพ้องด้วยกับวัตถุประสงค์
2. ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย
3. การใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์และความรู้สึกในความสำเร็จ
4. ความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร
5. การมีความสัมพันธ์อันดีภายในคณะครู อาจารย์
6. ความสัมพันธ์กับชุมชน
7. สุขภาพทางกายและทางจิต
8. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
9. ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน
10. ปัญหาส่วนตัวของครู อาจารย์

Gilmer, B. Von Hall and Other (1996) ศึกษาและพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการทำงานของบุคคลประกอบด้วย ความมั่นคงปลอดภัย โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ความพอใจในชื่อเสียงของหน่วยงาน ค่าจ้าง ลักษณะงานที่ทำ ลักษณะทางสังคมของงานการนิเทศงาน การสื่อสาร ลักษณะการทำงาน และค่าตอบแทน

Brech, E.F.L. (1966) พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานมีดังนี้

1. ความรู้สึกมั่นคงในงาน
2. ค่าจ้างดีเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในการดำรงชีพ
3. มีโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า
4. ได้รับความยุติธรรม
5. สถานภาพในการทำงาน การได้รับการยอมรับบันถือ
6. ผู้ร่วมงานมีโอกาสสร้างเรื่องราวขององค์การมีการสื่อความหมาย เพื่อความเข้าใจและความร่วมมืออันดี
7. การมีภาวะการเป็นผู้นำที่ดี
8. การหาทางให้งานเดิน
9. ความภาคภูมิใจในงาน ผลผลิตและหน่วยงาน
10. การมีโครงสร้างแน่นหนาที่ดี
11. การปรึกษาหารือร่วมกัน

ณัฐพล ขันธ์ไชย (2517 : 451 – 452) ได้กำหนดปัจจัย หรือเครื่องชี้ระดับขวัญ ไว้ดังนี้

1. สภาพการปฏิบัติงาน
2. ความเพียงพอของรายได้จากการปฏิบัติงาน
3. ความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงาน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา
5. การมีการติดต่อสื่อสาร
6. สถานภาพและการยอมรับนับถือ
7. ความมั่นคงปลอดภัย
8. การระบุตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน
9. โอกาสก้าวหน้า
10. ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

11. ความสามารถของผู้ร่วมงาน
12. ความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
13. ความเป็นมิตรและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
14. การอุทิศตนเพื่องานของบุคคลภายในหน่วยงาน
15. สภาพความพึงพอใจในหน่วยงาน
16. ความสอดคล้องระหว่างงานกับความถนัด
17. สภาพความพึงพอใจในหน่วยงาน
18. ความเหมาะสมของปริมาณงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
19. สวัสดิการของหน่วยงาน
20. ความยุติธรรมในหน่วยงาน

รัชนี ขวัญบุญจันทร์ (2523 : 63) ให้ความเห็นว่า การสร้างขวัญในหน่วยงานนั้นควรประกอบด้วยปัจจัยเหล่านี้ คือ

1. มีความยุติธรรม
2. มีการยกย่อง ชมเชย เมื่อทำงานดี เพื่อกระตุ้นให้ทุกคนต้องการยอมรับ
3. ส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ เช่น การเรียนต่อ
4. มีความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาชีพ
5. มีค่าตอบแทนรายเดือนที่เหมาะสม
6. มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา
7. มีหัวหน้าหน่วยงานที่มีความสามารถ
8. มีนโยบายของหน่วยงานที่แน่นอนและแนวปฏิบัติคงคล่อง
9. มีเงื่อนไขในการทำงาน มีระเบียบวินัย
10. มีความมั่นคงในการทำงาน

David G. Moore และ Robert K. Burns (อ้างใน สุขสันต์ มุกดาสาโนท, 2528 : 10-11) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานว่าประกอบด้วย

1. สภาพการทำงาน
2. ความพึงพอใจของรายได้จากการปฏิบัติงาน
3. ความร่วมมือกันของผู้ปฏิบัติงาน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้ใต้บังคับบัญชา

5. การมีการติดต่อสื่อสารอย่างเพียงพอ
6. สถานภาพและการยอมรับนับถือ
7. ความมั่นคงปลอดภัย
8. การระบุตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน
9. โอกาสก้าวหน้า
10. ความสามารถของผู้ร่วมงาน
11. ความสำเร็จของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
12. ความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
13. ความเป็นมิตรและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
14. การอุทิศตนเพื่องานของบุคคลภายในหน่วยงาน
15. สภาพความพึงพอใจในหน่วยงาน
16. ความสอดคล้องระหว่างงานกับความถนัด
17. สภาพความพอใจในงาน
18. ความเหมาะสมของปริมาณงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
19. ความยุติธรรมในหน่วยงาน
20. สวัสดิการภายในหน่วยงาน

อุทัย หรัณโトイ (2531 : 162) กล่าวถึง ปัจจัยที่จะก่อให้เกิดกำลังขวัญที่ดีว่า ประกอบไปด้วย ปัจจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. บทบาทของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน
2. การอนุมายงานให้บุคคลปฏิบัติหรือรับผิดชอบ
3. การจัดสภาพการทำงาน
4. ระบบการวัดผลความสำเร็จในการทำงาน
5. โอกาสในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับ
6. การให้บำเหน็จรางวัลและการลงโทษ

พะยอม วงศ์สารศรี (2538 : 180) กล่าวถึง การตอบแทนว่า เป็นสิ่งที่มีผลกระทำโดยตรงต่อการทำงาน ทำให้ผลงานที่บุคคลกระทำนั้นมีคุณภาพหรือด้อยลง ฉะนั้นผู้บริหารหน่วยงานจึงจำเป็นต้องทราบถึงผลกระทำโดยตรงของค่าตอบแทนกับงานนั้น ซึ่งค่าตอบแทนที่เหมาะสม จะมี

ผลทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการทำงานของมีคุณภาพ ส่วนประกอบของค่าจ้างหรือค่าตอบแทนตามแนวคิดใหม่การบริหารค่าจ้างสมัยใหม่จะเขียนได้เป็นสมการดังนี้

$$\text{การบริหารค่าจ้าง} = \text{เงินเดือน} + \text{ผลประโยชน์} + \text{สวัสดิการ} + \text{ค่าตอบแทนทางสังคม}$$

เออร์ชเบร็ก (Herzberg 1959 : 110-117) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับหัศนศติในการทำงาน ซึ่งพบปัจจัยที่มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการทำงาน 2 ประการ คือ

1.1 ปัจจัยค่าจุน (Maintenance หรือ Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่พนักงานใช้เป็นข้ออ้างเมื่อเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการทำงาน หรือเมื่ออาอออกแล้วจะเกิดความไม่พอใจ และไม่มีความสุขในการทำงาน มี 10 ประการ คือ

- 1) นโยบายและการบริหารของหน่วยงาน (Company policy administration)
- 2) การสอนงาน ควบคุม คุ้มครอง (Supervisor)
- 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา (Relationship with supervisor)
- 4) สภาพการทำงาน (Work Condition)
- 5) เงินเดือน (salary)
- 6) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Relationship with Peers)
- 7) ชีวิตส่วนตัว (Personal Life)
- 8) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Relationship with subordinates)
- 9) ตำแหน่งหน้าที่ (Status)
- 10) ความมั่นคง (Security)

1.2 ปัจจัยกระตุ้น (Satisfies หรือ Motivator Factors) เป็นปัจจัยจูงใจที่มีประสิทธิภาพที่ทำให้พนักงานมีความพยาบาลที่จะทำให้ได้ผลงาน ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงานโดยตรง พนักงานจะพูดถึงเมื่อเกิดความรู้สึกที่ดีกับงาน มี 6 ประการ

- 1) ความสัมฤทธิ์ผล (Achievement)
- 2) การยอมรับนับถือ (Recognition)
- 3) ความรักในงาน (Work Itself)
- 4) ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- 5) ความก้าวหน้าในงาน (Advancement)
- 6) การเจริญเติบโต (Growth)

จากการรวบรวมแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานดังกล่าว ข้างต้น พบว่า แนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ได้กล่าวถึงปัจจัยหรือความต้องการที่เป็นแรงกระตุ้น หรือเร้าให้เกิดการทุ่มเทในงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อหา สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน แต่สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้แนวความคิดและ ทฤษฎีแรงจูงใจของเซอร์ชเบริร์ก เพียงทฤษฎีเดียวเป็นกรอบแนวความคิด เนื่องจากว่าตามความคิดและ ทฤษฎีดังกล่าว เซอร์ชเบริร์ก ได้กล่าวไว้ว่าถึงประเด็นปัจจัยด้านต่าง ๆ ต่อแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งได้ แบ่งเป็น 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ ได้แก่

ปัจจัยภายนอก (Hygiene Factors) ได้แก่

- 1) นโยบายและการบริหารของหน่วยงาน (Company policy and administration)
- 2) การสอนงาน ควบคุม ดูแล (Supervisor)
- 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา (Relationship with supervisor)
- 4) สภาพการทำงาน (Work Condition)
- 5) เงินเดือน (Salary)
- 6) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Relationship with peers)
- 7) ชีวิตส่วนตัว (Personal Life)
- 8) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Relationship with subordinates)
- 9) ตำแหน่งหน้าที่ (Status)
- 10) ความมั่นคง (Security)

ปัจจัยภายใน (Motivator Factors) ได้แก่

- 1) ความสัมฤทธิ์ผล (Achievement)
- 2) การยอมรับนับถือ (Recognition)
- 3) การรักในงาน (Work Itself)
- 4) ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- 5) ความก้าวหน้าในงาน (Advancement)
- 6) การเจริญเติบโตในงาน (Growth)

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้คัดเอาปัจจัยแรงจูงใจตามทฤษฎีของเซอร์ชเบริร์ก ใช้เป็นกรอบในการ ศึกษา โดยสรุปคือ ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งได้คัดเอาทฤษฎีของเซอร์ชเบริร์ก โดยแรงจูงใจในการทำงาน นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ส่วน คือปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ดังกล่าวข้างต้น

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องขั้น กำลังใจ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

Malinosky & Barry (1965) ได้ศึกษาทัศนคติต่องานโดยใช้ทฤษฎีปัจจัยใจและปัจจัยอนามัย โดยสันนิษฐานว่า กลุ่มตัวแพรอิสระทั้ง 2 กลุ่ม (ปัจจัยจูงใจและปัจจัยอนามัย) มีความสำคัญต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ พนักงานปฏิบัติการผู้ชายผิวขาว ทำงานในแผนกพืชสวนในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ทางตอนใต้ของสหรัฐอเมริกา จำนวน 117 คน ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบจากแบบสำรวจทัศนคติต่องาน 40 ข้อ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่สำคัญ 12 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบที่ 1 เงินเดือน องค์ประกอบที่ 2 เทคนิคการบังคับบัญชา องค์ประกอบที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล องค์ประกอบที่ 4 ความก้าวหน้า องค์ประกอบที่ 5 ความสำเร็จของบุคคล องค์ประกอบที่ 6 ความไม่พึงพอใจในบทบาทของงาน องค์ประกอบที่ 7 สภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงาน องค์ประกอบที่ 8 ความพยายามในการทำงาน องค์ประกอบที่ 9 ความคับข้องใจในงาน องค์ประกอบที่ 10,11,12 ไม่สามารถบอกได้ว่า เป็นองค์ประกอบอะไร การศึกษาของ Malinosky & Barry เป็นบางส่วนเท่านั้น ที่ได้สนับสนุนทฤษฎีสองปัจจัยของ Herzberg

Bloom & Barry (1967) ได้ทำการศึกษาทฤษฎีสองปัจจัยของ เฮอร์เซอร์ก โดยสันนิษฐานว่า กลุ่มตัวแพรอิสระ 2 กลุ่ม คือกลุ่มตัวแปรปัจจัยจูงใจและกลุ่มตัวแปรปัจจัยสุขอนามัย เป็นสิ่งที่กำหนด ความพึงพอใจ และความไม่พึงพอใจในงาน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พนักงานปฏิบัติการของชานินโกร จำนวน 180 คน ทำงานแผนกพืชสวน ในมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ทางตอนใต้ของสหรัฐอเมริกา ให้ตอบวัดทัศนคติต่องาน 40 ข้อ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญคือ องค์ประกอบที่ 1 สถานการณ์การทำงาน องค์ประกอบที่ 2 การชี้นำภายนอก องค์ประกอบที่ 3 สิ่งจูงใจจากภายนอก องค์ประกอบที่ 4 เงินเดือน องค์ประกอบที่ 5 ความก้าวหน้า องค์ประกอบที่ 6 การสนับสนุนจากภายนอก องค์ประกอบที่ 7 ความพึงพอใจในงาน องค์ประกอบที่ 8 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา องค์ประกอบที่ 9, 10, 11 ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นองค์ประกอบอะไร องค์ประกอบที่ 12 ความคับข้องใจกับเพื่อนร่วมงาน

จากที่กล่าวมาดังกล่าวข้างต้น Bloom & Barry นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบมาเปรียบเทียบกับข้อมูลการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ได้จากการศึกษาของ Malinosky & Barry ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานปฏิบัติการชายชาวผิวขาว จำนวน 117 คน ที่ทำงานในแผนกเดียวกัน ผลจากการเปรียบเทียบข้อมูลพบว่า องค์ประกอบที่ 1,2,3,4,5 และ 6 ใน การศึกษาของ Bloom & Barry มีลักษณะคล้ายคลึงกันเพียงเล็กน้อย กับองค์ประกอบที่ 1,4,7,8 อ และ 9 ใน การศึกษาของ Malinosky & Barry และยังพบว่า ปัจจัยสูบนามัยมีความสำคัญต่อพนักงานปฏิบัติการชาวนิโกรมากกว่าชาวผิวขาว

Jackson (1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจกับผู้บริหารระดับกลาง และเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เรื่องความพึงพอใจงานของผู้บริหาร ระดับกลางกับผู้บริหารระดับที่สูงกว่า โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 422 คน และผู้บริหารระดับสูง จำนวน 337 คน ผลของการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารระดับกลางและระดับที่สูงกว่า ที่ความพึงพอใจในปัจจัยจูงใจ อันได้แก่ ความสำเร็จของงาน ความก้าวหน้า การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ และลักษณะของงานมากกว่าปัจจัยคำชี้แจง ซึ่งเป็นการสนับสนุนทฤษฎีของ เออร์ชเบริก ที่ว่าผู้ปฏิบัติงานพอใจในปัจจัยจูงใจมากกว่าปัจจัยคำชี้แจง แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยคำชี้แจงก็เป็นปัจจัยที่มีส่วนให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

งานวิจัยในประเทศไทย

กรองจิตต์ พรมรักษ์ (2529) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัล และไม่ได้รับรางวัลจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจของ เออร์ชเบริก ผลการศึกษาสรุปได้ว่า บรรณารักษ์ที่ได้รับรางวัลมีแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับมาก บรรณารักษ์ที่ไม่ได้รับรางวัลมีแรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง และผลว่าบรรณารักษ์ที่ไม่ได้รับรางวัลมีแรงจูงใจในการทำงานในปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ เป็นอันดับแรก ส่วนในปัจจัยคำชี้แจงมีแรงจูงใจในการทำงานด้านความมั่นคงเป็นอันดับแรก สำหรับบรรณารักษ์ที่ไม่ได้รับรางวัลมีแรงจูงใจในการทำงานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติเป็นอันดับแรก ส่วนปัจจัยคำชี้แจงมีแรงจูงใจในการทำงานด้านความมั่นคงในการทำงานเป็นอันดับแรก

คงทิพย์ ทรงสมุทร (2530) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของสารวัตรอาหารและยา โดยมุ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเกี่ยวกับหน้าที่ และปัจจัยตามทฤษฎี

สองปัจจัยของ เออร์เบิร์ก โดยส่วนแบบสอบถามให้ประชากรตัวอย่างคือ สารวัตรอาหารและยา สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 99 คน ตามแบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า อายุ อายุราชการ ปัจจัยค้าจุน และปัจจัยภูมิทั้ง 13 องค์ประกอบ มี 7 องค์ประกอบที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ลักษณะงาน สภาพการทำงาน การควบคุม ดูแล สภาพการทำงาน ความสำเร็จในการทำงาน โอกาสสักวาน้ำในการทำงาน และพัฒนาตัวเอง

อารีรัตน์ หิรัญโต (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและความพ่อใจในการทำงานของอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยใช้ทฤษฎีจูงใจของเออร์เบิร์ก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 151 คน และอาจารย์จำนวน 755 คน ผลการศึกษา ปรากฏว่า ระดับแรงจูงใจในการทำงานของอาจารย์จากปัจจัยระดับต้นที่อยู่ในระดับมากคือ ลักษณะงาน และความรับผิดชอบ ส่วนปัจจัยค้าจุน ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน แต่ปัจจัยอื่น ๆ ของแรงจูงใจ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการเงินเดือน แตกต่างกันมีแรงจูงใจและความพ่อใจในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับลักษณะงาน ซึ่งเป็นปัจจัยค้าจุนส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์

สมนช ทิพยชาติ (2533) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานด้านสาธารณสุกรับรู้ในบทบาทที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจของ เออร์เบิร์ก โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยของจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 255 คน ผลการศึกษาวิจัย ส่วนหนึ่งพบว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีแรงจูงใจในการทำงานในระดับต่ำ องค์ประกอบแรงจูงใจด้านหาร ได้รับการยกย่องนับถือจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแรงจูงใจด้านโอกาสสักวาน้ำในงาน มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน สำหรับการการรับรู้บทบาทอยู่ในเกณฑ์สูง และมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค

สุภาดา คำสุชาติ (2536) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการรับรู้บทบาท และการปฏิบัติงานบทบาทสอนสุขศึกษาของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลทั่วไปในส่วนกลาง สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจของ เออร์เบิร์ก ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่าแรงจูงใจที่อยู่ในระดับสูงของพยาบาลวิชาชีพ ได้แก่ ความสำเร็จของงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะงาน สำหรับแรงจูงใจที่มีอยู่ในระดับปานกลาง คือ นโยบายและการบริหาร ด้านการยอมรับนับถือ โอกาสก้าวหน้า และด้านสภาพการทำงาน

2.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวความคิดในการศึกษาโดยได้กำหนดตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1.1 ปัจจัยภายนอก มีดังนี้

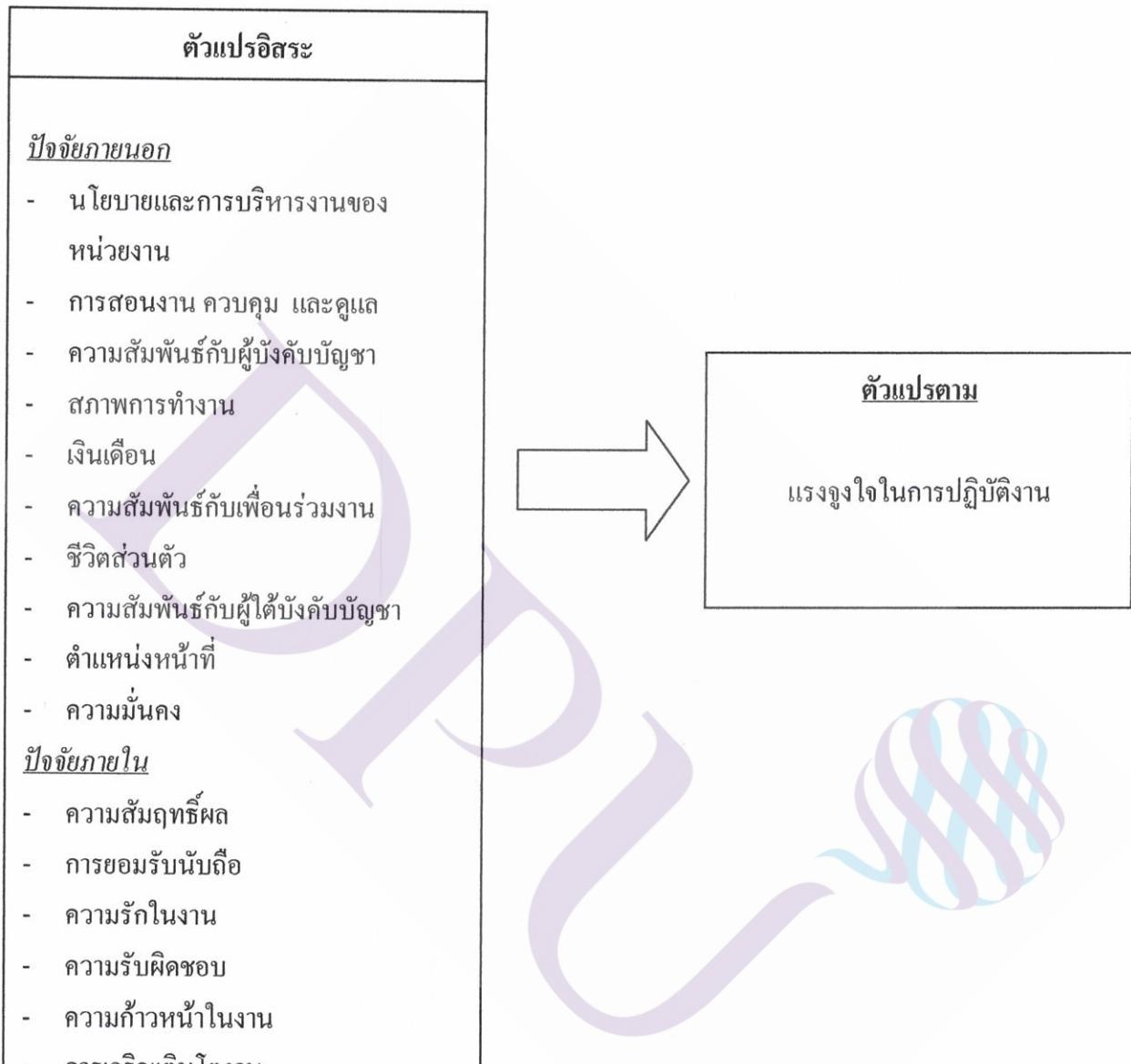
- นโยบายและการบริหารงานของหน่วยงาน
- การสอนงาน ควบคุม และดูแล
- ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา
- สภาพการทำงาน
- เงินเดือน
- ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน
- ชีวิตส่วนตัว
- ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- ตำแหน่งหน้าที่
- ความมั่นคง

1.1.2 ปัจจัยภายใน มีดังนี้

- ความสัมฤทธิ์ผล
- การยอมรับนับถือ
- ความรักในงาน
- ความรับผิดชอบ
- ความก้าวหน้าในงาน
- การเจริญเติบโตในงาน

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2. กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ ๓

โครงสร้างของสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน

องค์กรตำรวจนายใต้ซื่อ สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน บังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้กฎหมายหรือติกาของสังคมมีความศักดิ์สิทธิ์ ทำให้สังคมเกิดความสงบสุข โดยสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ เดิมเรียกว่า กรมตำรวจน โดยจัดตั้งเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2458 โดยการรวมกรมตำรวจนครบาล กับกรมพลตำรวจ ไว้ด้วยกัน ได้มีการแต่งตั้งอธิบดีกรมตำรวจนเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีเจ้ากระทรวงเป็นผู้กำกับดูแล มาจนกระทั่งในปี พ.ศ.2541 สมัย พล.ต.อ.ประชา พรหมนอก เป็นอธิบดีกรมตำรวจน ได้มีการปรับเปลี่ยนองค์กรมาขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี และตั้งเป็นสำนักงานตำรวจนแห่งชาติ โดยมีผู้บัญชาการตำรวจนแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มาจนถึงปัจจุบัน

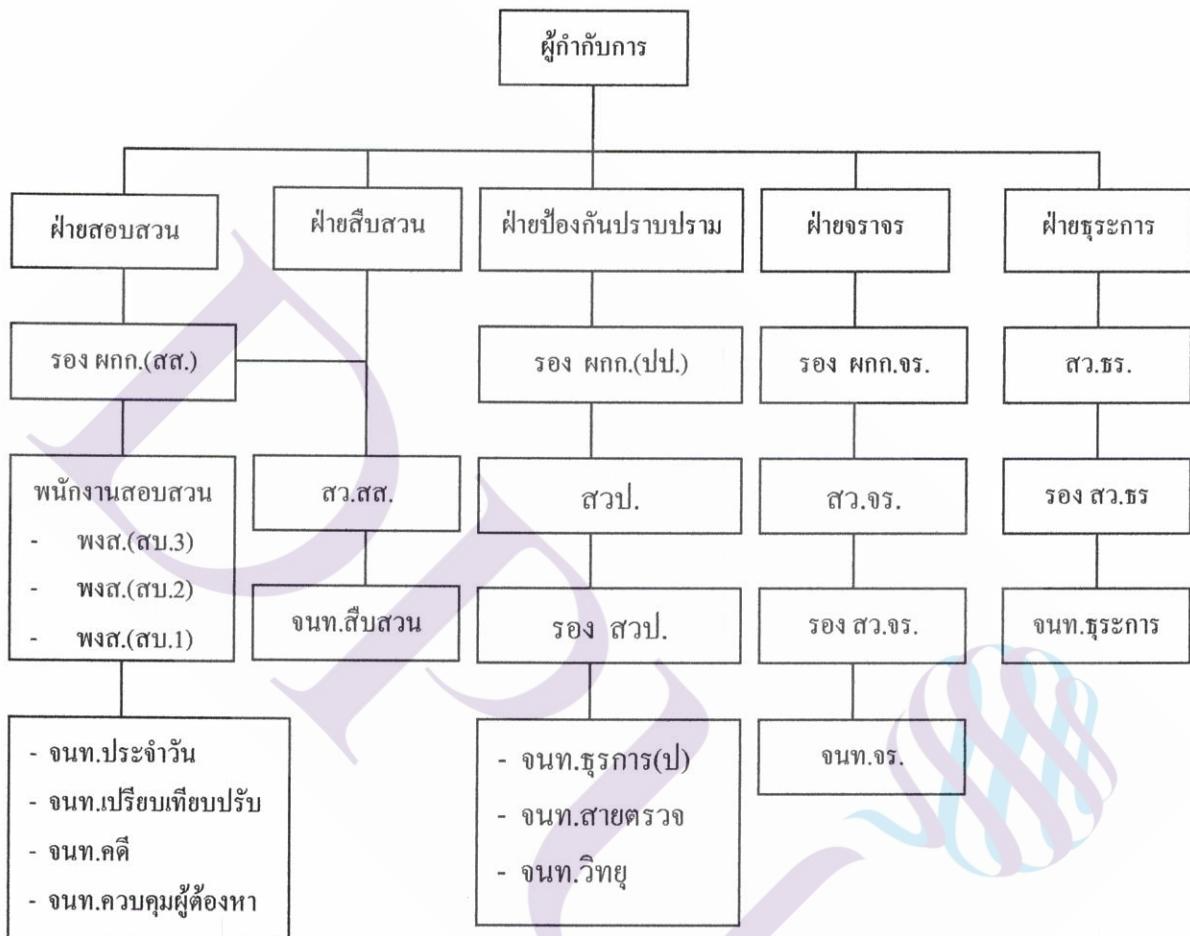
สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ มีการจัดองค์การโดยแบ่งการปกครองเป็นกองบัญชาการต่าง ๆ ประกอบด้วย กองบัญชาการตำรวจนครบาล ๙ กองบัญชาการ กองบัญชาการตำรวจนครบาลเข้าเมือง กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการ โรงเรียนนายร้อยตำรวจน กองบัญชาการศึกษา กองบัญชาการตำรวจตะเวนชายแดน และกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ในระดับของกองบัญชาการ มีการจัดองค์การโดยแบ่งการปกครองเป็นกองบังคับการต่าง ๆ สำหรับกองบัญชาการตำรวจนครบาลนี้ แบ่งการปกครองเป็น ๙ กองบังคับการ โดยในกองบังคับการต่าง ๆ ได้แบ่งพื้นที่มอบหมาย โดยแบ่งเป็นสถานีตำรวจน ๗ ใน การรับผิดชอบดูแลพื้นที่

สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน อยู่ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจนครบาล โดยเป็นหน่วยงานในระดับปฏิบัติการ มีผู้บังคับบัญชาสูงสุดคือผู้อำนวยการ โดยที่ผู้อำนวยการ สัมผัส ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ภาระกิจหลักของสถานีตำรวจนี้ การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ การรับเรื่องราวร้องทุกข์ในความผิดตามกฎหมายอาญา การสืบสวน สอบสวน คดีความผิดตามกฎหมายอาญา และติดตามจับกุมผู้กระทำผิด และการให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ตามที่ประชาชนร้องขอ โดยมีการจัดโครงสร้าง ดังนี้

โครงสร้างการจัดแบ่งสภางานและลำดับขั้นการบังคับบัญชา

สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน มีอัตราตำแหน่งทั้งสิ้น 184 ตำแหน่ง แบ่งเป็น

- ระดับชั้นสัญญาบัตร 37 นาย
- ระดับชั้นประทวน 147 นาย

ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอよู่ปฏิบัติหน้าที่จริงทั้งสิ้น 160 คน แบ่งเป็น

- ชั้นสัญญาบัตร 30 นาย
- ชั้นประทวน 130 นาย

โดยได้มีการจัดองค์กร แบ่งเป็น 5 สายงาน ดังที่ได้แสดงไว้ดังกล่าวข้างต้น โดยแต่ละสายงานมีกำลังพล ภาระกิจ และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

สายงานสื่อสารมวลชน

กำลังพลทั้งสิ้น 15 นาย มีหน้าที่หลัก ดังต่อไปนี้

- รับแจ้งความร้องทุกข์จากประชาชน ในความผิดตามกฎหมายอาญา นำคดีเข้าสู่ศาล โดยดำเนินตามกระบวนการยุติธรรม
- จับกุมผู้กระทำผิดตามกฎหมายอาญาทั่วไป
- ให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ตามที่ประชาชนร้องขอ ตามอำนาจหน้าที่

สายงานสืบสวน

กำลังพลทั้งสิ้น 11 นาย แบ่งเป็น

- ชั้นสัญญาบัตร 3 นาย
- ชั้นประทวน 8 นาย

มีหน้าที่ในการสืบสวน ติดตามจับกุม ผู้กระทำผิดตามกฎหมายอาญา

สายงานป้องกันปราบปราม

กำลังพลทั้งสิ้น 57 นาย แบ่งเป็น

- ชั้นสัญญาบัตร 5 นาย
- ชั้นประทวน 52 นาย

มีหน้าที่ดังนี้

- รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน โดยการออกตรวจตรา พื้นที่เพื่อป้องกันปราบปราม อาชญากรรม
- จับกุมผู้กระทำผิดตามกฎหมายอาญาทั่วไป
- ไปที่เกิดเหตุเพื่อรับจับเหตุเมื่อได้รับแจ้งเหตุ
- ให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ตามที่ประชาชนร้องขอ ตามอำนาจหน้าที่

สายงานจราจร

กำลังพลทั้งสิ้น 55 นาย แบ่งเป็น

- ชั้นสัญญาบัตร 5 นาย
- ชั้นประทวน 50 นาย

มีหน้าที่ดังนี้

- จับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายหลายเกี่ยวข้องกับการจราจร และกฎหมายอาญาทั่วไป
- อำนวยความสะดวกด้านการจราจร
- ให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ตามที่ร้องขอ

สายงานธุรการ

กำลังพลทั้งสิ้น 22 นาย แบ่งเป็น

- ชั้นสัญญาบัตร 2 นาย
- ชั้นประทวน 20 นาย

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ดูแลงานด้านเอกสารภายในสถานีตำรวจนครบาล
- ประสานงานระหว่างหน่วยงาน
- ให้การสนับสนุนแก่สายงานอื่นในด้านต่าง ๆ

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-shot Cast Study) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จากนั้นทำการสรุปผลการวิจัย นำเสนอผลการวิจัยในรูปของตารางและการบรรยายประกอบ โดยเรียงลำดับผลการวิจัยดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สำรวจ
- ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
- ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบ ความแตกต่างของปัจจัยแรงจูงใจ กับระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจระดับชั้นสัญญาบัตร กับระดับชั้นประธาน
- ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สำรวจ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ครอบครัว ตำแหน่ง สายงาน การศึกษา เงินเดือน สวัสดิการ ระยะเวลาบรรยายการ โดยนำเสนอข้อมูลเป็นจำนวน ร้อยละ และส่วนเป็นเบนมาตรฐาน ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 96.1 และเพศหญิง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ดังตาราง

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ชาย	146	96.1
หญิง	6	3.9
รวม	152	100.0

1.2 กลุ่มตัวอย่างมีอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 และอายุ 51 ปี ขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ดังตาราง

อายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	21	13.8
31-40 ปี	81	53.3
41-50 ปี	41	27.0
50 ปี ขึ้นไป	9	5.9
รวม	152	100.0

1.3 กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพโสด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 สมรสแล้ว จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 78.3 ม่าย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 หย่าร้างหรือแยกกันอยู่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ดังตาราง

สถานภาพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
โสด	28	18.4
สมรส	119	78.3
ม่าย	2	1.3
หย่าร้าง	3	2.0
รวม	152	100.0

1.4 กลุ่มตัวอย่างปัจจุบันครองยศ พลฯตبارวจ – นายดาบตัวรำ (ระดับชั้นประทวน) จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 82.9 ครองยศร้อยตัวรำตรี - พันตัวรำโท (ระดับสัญญาบัตร) จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ดังตาราง

ยศ	จำนวน	ร้อยละ
พลฯตัวรำ-นายดาบตัวรำ	126	82.9
ร้อยตัวรำตรี-พันตัวรำโท	26	17.1
รวม	152	100.0

1.5 กลุ่มตัวอย่างตำแหน่งลูกแคร จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2 พบ.หมู่ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 รองสารวัตร จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 สารวัตร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 รอง พกก. จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2 ดังตาราง

ตำแหน่ง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ลูกแคร	3	2.0
พบ.หมู่	123	80.9
รองสารวัตร	18	11.8
สารวัตร	5	3.3
รอง พกก.	3	2.0
รวม	152	100.0

1.6 กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 สายงานสืบสวน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 สายงานป้องกันปราบปราม จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 สายงานจราจร จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 และสายงานธุรการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ดังตาราง

สายงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สอบสวน	18	11.8
สืบสวน	12	7.9
ป้องกันปราบปราม	59	38.8
จราจร	51	33.6
ธุรการ	12	7.9
รวม	152	100.0

1.7 กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 67.1 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

การศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	102	67.1
ปริญญาตรี	44	28.9
สูงกว่าปริญญาตรี	6	3.9
รวม	152	100.0

1.8 กลุ่มตัวอย่างมีอัตราเงินเดือน โดยจะแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ต่ำกว่า 10,001 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และมากกว่า 20,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 โดยเงินเดือนเฉลี่ย = 11,653.89 บาท ส่วนเบี้ยงเบนมาตรฐาน = 3,781.66 บาท ดังตาราง

เงินเดือน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,001 บาท	54	37.5
10,001 - 15,000 บาท	69	47.9
15,001-20,000 บาท	16	11.1
มากกว่า 20,000 บาท	5	3.5
รวม	144	100.0

เงินเดือนเฉลี่ย = 11,653.89 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3,781.66 บาท

1.9 กลุ่มตัวอย่างที่มีสวัสดิการหรือรายได้พิเศษ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 ไม่มีสวัสดิการหรือรายได้พิเศษ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 โดยในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน ตอบมีสวัสดิการหรือรายได้พิเศษ ในจำนวนนี้มีผู้ระบุรายได้พิเศษ 85 คน โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ น้อยกว่า 1,001 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 1,001 – 2,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 2,001 – 3,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 3,001 – 4,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และ มากกว่า 4,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 โดยรายได้เฉลี่ย = 3,464.71 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3,052.74 บาท ดังตาราง

รายได้พิเศษ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
มี	92	60.5
ไม่มี	60	39.5
รวม	152	100.0

ในจำนวนผู้ตอบ 92 คน มีผู้ระบุรายได้พิเศษ 85 คน สามารถแสดงรายได้โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

รายได้พิเศษต่อเดือน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,001 บาท	4	4.7
1,001 – 2,000 บาท	45	52.9
2,001 – 3,000 บาท	11	12.9
3,001 – 4,000 บาท	1	1.2
มากกว่า 4,000 บาท	24	28.2
รวม	85	100.0

รายได้พิเศษต่อเดือนเฉลี่ย = 3,464.71 บาท ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 3,052.74 บาท

1.10 กลุ่มตัวอย่าง มีอายุราชการ ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 อายุราชการ 11 – 20 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 อายุราชการ 21 – 30 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และอายุราชการ มากกว่า 30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 โดยอายุราชการเฉลี่ย = 15.33 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.73 ปี ดังตาราง

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 10 ปี	55	36.2
11 – 20 ปี	56	36.8
21 – 30 ปี	29	19.1
มากกว่า 30 ปี	12	7.9
รวม	152	100.0

อายุราชการเฉลี่ย = 15.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.73

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ

แสดงข้อมูลที่เป็นความเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยภายใน ภายนอก ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยแสดงเป็น จำนวน (คน) ร้อยละ (100.0) และค่าเฉลี่ยคะแนน (X) ซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และระดับแรงจูงใจของกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้านนโยบายการบริหารงานของหน่วยงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็น คุ้วอย่างยิ่ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 เห็นด้วย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 ไม่ แน่ใจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ไม่เห็นด้วย ออย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.97)

2.1.2 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การสอนงานและควบคุมดูแลผู้ปฏิบัติงาน พบร้า กลุ่มตัวอย่าง เห็น คุ้วอย่างยิ่ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 เห็นด้วย จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 75.7 ไม่ แน่ใจ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วย ออย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.91)

2.1.3 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา พบร้า กลุ่มตัวอย่าง เห็น คุ้วอย่าง ยิ่ง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 เห็นด้วย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 ไม่แน่ใจ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วยอย่าง ยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.22)

2.1.4 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน สภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน พบร้า กลุ่มตัวอย่าง เห็น คุ้วอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 เห็นด้วย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 ไม่แน่ใจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 ไม่เห็น คุ้วอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.97)

2.1.5 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน เงินเดือน ค่าใช้จ่าย พบร้า กลุ่มตัวอย่าง เห็น คุ้วอย่างยิ่ง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 เห็นด้วย จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 ไม่แน่ใจ จำนวน 24 คน คิด เป็นร้อยละ 15.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน

คิดเป็นร้อยละ 1.3 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.05)

2.1.6 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.2 เห็นด้วย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ไม่แน่ใจ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 ไม่เห็นด้วย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.26)

2.1.7 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ชีวิตส่วนตัวที่เป็นปกติสุข พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3 เห็นด้วย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 68.4 ไม่แน่ใจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.20)

2.1.8 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง (เฉพาะสัญญาบัตร 26 คน) เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 เห็นด้วย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ไม่เห็นด้วย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.38)

2.1.9 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ตำแหน่ง หน้าที่การงาน กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 เห็นด้วย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 ไม่แน่ใจ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 ไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.09)

2.1.10 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความมั่นคงในงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 เห็นด้วย จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 ไม่แน่ใจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.05)

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยคะแนน ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครमบาลบางปี้ชัน

ปัจจัยภายนอก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม	$\bar{X}$
2.1.1 นโยบายและการบริหาร งานของหน่วยงาน	22 (14.5) (71.1)	108 (11.8)	18	3 (2.0) (11.8)	1 (0.7) (100.0)	152 (100.0)	3.97
2.1.2 การสอนงาน ควบคุม ดูแล	14 (9.2) (75.7)	115 (13.2)	20	2 (1.3) (7.9)	1 (0.7) (100.0)	152 (100.0)	3.91
2.1.3 ความสัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชา	55 (36.2) (53.3)	81 (69.1)	12	2 (1.3) (11.8)	2 (1.3) (100.0)	152 (100.0)	4.22
2.1.4 สภาพการทำงาน	24 (15.8) (69.1)	105 (11.8)	18	4 (2.6) (11.8)	1 (0.7) (100.0)	152 (100.0)	3.97
2.1.5 เงินเดือน	49 (32.2) (46.7)	71 (15.8)	24	6 (3.9) (15.8)	2 (1.3) (100.0)	152 (100.0)	4.05
2.1.6 ความสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมงาน	55 (36.2) (55.9)	85 (55.9)	8 (5.3)	4 (2.6) (55.9)	- (100.0)	152 (100.0)	4.26
2.1.7 ชีวิตส่วนตัว	40 (26.3) (68.4)	104 (68.4)	7 (4.6)	1 (0.7) (68.4)	- (100.0)	152 (100.0)	4.20
2.1.8 ความสัมพันธ์กับ ผู้ใต้บังคับบัญชา	12 (7.9) (8.6)	13 (8.6)	-	1 (0.7) (8.6)	- (17.1)	26 (17.1)	4.38
2.1.9 ตำแหน่งหน้าที่	37 (24.3) (63.2)	96 (9.9)	15	3 (2.0) (9.9)	1 (0.7) (9.9)	152 (100.0)	4.09
2.1.10 ความมั่นคง	33 (21.7) (64.5)	98 (64.5)	18 (11.8)	2 (1.3) (11.8)	1 (0.7) (11.8)	152 (100.0)	4.05
รวม							4.08

2.2 ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และระดับแรงจูงใจของกลุ่มตัวอย่าง

2.2.1 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมฤทธิ์ผลของงาน พ布ว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่าง
ยิ่ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 เห็นด้วย จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 70.4 “ไม่แน่ใจ”

จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.07)

2.2.2 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การยอมรับนับถือ พนว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 เห็นด้วย จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 68.4 ไม่แน่ใจ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.03)

2.2.3 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การรักในงาน พนว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 เห็นด้วย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 ไม่แน่ใจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.14)

2.2.4 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความรับผิดชอบ พนว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 เห็นด้วย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 ไม่แน่ใจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.09)

2.2.5 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความก้าวหน้าในงาน พนว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 เห็นด้วย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 ไม่แน่ใจ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.24)

2.2.6 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การเจริญเติบโตในงาน พนว่า กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 เห็นด้วย จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 ไม่แน่ใจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ไม่เห็นด้วย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 โดยเป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.24)

ตารางแสดง จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยคะแนน ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทุก barang ขั้น

ปัจจัยภายใน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม	$\bar{x}$
2.2.1 ความสัมฤทธิ์ผล		107 29 (19.1)	13 (70.4)		- 3 (2.0)	152 (100.0)	4.07
2.2.2 การยอมรับนับถือ		104 29 (19.1)	14 (68.4)		- 5 (3.3)	152 (100.0)	4.03
2.2.3 การรักในงาน		96 41 (27.0)	11 (63.2)		- 4 (2.6)	152 (100.0)	4.14
2.2.4 ความรับผิดชอบ		92 38 (25.0)	19 (60.5)		- 3 (2.0)	152 (100.0)	4.09
2.2.5 ความก้าวหน้าในงาน		85 53 (34.9)	11 (55.9)		- 3 (2.0)	152 (100.0)	4.24
2.2.6 การเจริญเติบโตในงาน		89 52 (34.2)			- 4 (2.6)	152 (100.0)	4.24
รวม							4.13

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจ ระดับสัญญาบัตร และระดับประทวน

ในการวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยคะแนน ระดับความเห็น ต่อปัจจัยแรงจูงใจด้านต่าง ๆ ระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจระดับชั้นสัญญาบัตร กับระดับชั้นประทวน โดยแสดงผลดังนี้

3.1 ปัจจัยภายนอก

3.1.1 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงานของหน่วยงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่ เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.93 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.100 (Sig = 0.100)

3.1.2 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การสอนงาน ควบคุม และดูแล ผู้ปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.648 (Sig = 0.648)

3.1.3 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.21 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.700 (Sig = 0.700)

3.1.4 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน สภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่ เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.92 ชั้นสัญญาบัตร เท่ากับ 4.19 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.058 (Sig = 0.058)

3.1.5 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้านเงินเดือน ค่าใช้จ่าย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.02 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.490 (Sig = 0.490)

3.1.6 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.19 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.596 (Sig = 0.596)

3.1.7 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ชีวิตส่วนตัวที่เป็นปกติสุข พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.17 ชั้นสัญญาบัตร เท่ากับ 4.35 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.144 (Sig = 0.144)

3.1.8 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ไม่มีข้อมูลเปรียบเทียบ

3.1.9 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ตำแหน่งหน้าที่ การงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.000 (Sig = 0.000)

3.1.10 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความมั่นคง และยั่งยืน ของงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.03 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.15 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.399 (Sig = 0.399)

3.2 ปัจจัยภายใน

3.2.1 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความสัมฤทธิ์ผล พนวฯ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.002 (Sig = 0.002)

3.2.2 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยกัน พนวฯ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.93 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.54 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.000 (Sig = 0.000)

3.2.3 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การชอบและพอใจในงานที่ปฏิบัติ พนวฯ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.46 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.006 (Sig = 0.006)

3.2.4 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความรับผิดชอบ พนวฯ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.02 ชั้นสัญญาบัตร ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.012 (Sig = 0.012)

3.2.5 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน ความก้าวหน้าในงาน พนวฯ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18 ชั้นสัญญาบัตร เท่ากับ 4.50 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.027 (Sig = 0.027)

3.2.6 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยด้าน การเริญเติบโตในงาน พนวฯ กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นชั้นประทวน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18 ชั้นสัญญาบัตร เท่ากับ 4.54 โดยค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.012 (Sig = 0.012)

ตารางแสดง เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยแรงจูงใจ ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสัญญาบัตร และระดับ平民

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ยคะแนนปัจจัย		t-value	df	Sig.
	平民	สัญญาบัตร (26)			
1. ปัจจัยภายนอก					
1.1 นโยบายและการบริหารงาน	3.93	4.15	-1.657	150	0.100
1.2 การสอนงาน ควบคุม คุ้มครอง	3.90	3.96	-0.457	150	0.648
1.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	4.21	4.27	-0.386	150	0.700
1.4 สภาพการทำงาน	3.92	4.19	-1.912	150	0.058
1.5 เงินเดือน	4.02	4.15	-0.692	150	0.490
1.6 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	4.27	4.19	0.531	150	0.596
1.7 ชีวิตส่วนตัว	4.17	4.35	-1.470	150	0.144
1.8 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา	-	4.38	-	-	-
1.9 ตำแหน่งหน้าที่	3.97	4.65	-4.960	150	0.000*
1.10 ความมั่นคง	4.03	4.15	-0.847	150	0.399
ภาพรวม	4.05	4.25	-2.126	150	0.035
2. ปัจจัยภายใน					
2.1 ความสัมฤทธิ์ผล	4.00	4.38	-3.088	150	0.002*
2.2 การยอมรับนับถือ	3.93	4.54	-4.684	150	0.000*
2.3 การรักในงาน	4.08	4.46	-2.767	150	0.006*
2.4 ความรับผิดชอบ	4.02	4.38	-2.543	150	0.012*
2.5 ความก้าวหน้าในงาน	4.18	4.50	-2.234	150	0.027*
2.6 การเจริญเติบโตในงาน	4.18	4.54	-2.544	150	0.012*
ภาพรวม	4.07	4.47	-3.868	150	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ปัจจัยแรงจูงใจ ด้านต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจนายระดับชั้น平民 กับระดับชั้นสัญญาบัตร ซึ่งได้แสดงผล ดังตารางดังกล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจัยแรงจูงใจที่เป็นปัจจัยภายนอก ไม่พบความแตกต่างใน 8 ปัจจัย นี้เพียงปัจจัยเดียวคือปัจจัยในเรื่อง ตำแหน่งหน้าที่ การงาน ที่ปฏิบัติเป็นที่ยอมรับนับถือของ

สังคม และมีสัดส่วนคือ ซึ่งพบความเห็นแตกต่าง โดยชั้นประทวนมี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.97 ชั้นสัญญาบัตร มีความเห็น ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.65 ซึ่งเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร มีค่าเฉลี่ยของระดับความเห็น ที่สูงกว่า กล่าวคือ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของชั้นสัญญาบัตรสูงกว่าชั้นประทวน

ในส่วนปัจจัยภายในนี้ ปัจจัยที่ 6 ประการ มีความแตกต่างกันในทุกปัจจัยระหว่างชั้นสัญญาบัตร กับชั้นประทวน โดยทุกปัจจัย เจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตรจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กล่าวคือ ปัจจัยภายในจะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานต่อเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร สูงกว่า เจ้าหน้าที่สำรวจชั้นประทวน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ค่า Sig น้อยกว่า และเท่ากับ 0.05)

ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สำรวจ

ในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนของแบบสอบถามตอนท้าย ผู้วิจัยได้ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในส่วนของความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

จากการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 152 ชุด ในจำนวนนี้ มีผู้ที่ตอบแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ในส่วนที่ 4 จำนวน 25 ชุด โดยในส่วนของรายละเอียดข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นต่าง ๆ นั้นผู้วิจัยจะได้เสนอในบทต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ได้ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ปัจจัยแรงจูงใจด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ต่อระดับแรงจูงใจการปฏิบัติงาน

5.1.1.1 ปัจจัยภายนอก

- 1) ปัจจัยด้านนโยบายและการบริหารงานของสถานีตำรวจนะ เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 2) ปัจจัยด้าน การสอนงาน ควบคุม และคุณภาพของผู้บังคับบัญชา เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 3) ปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 4) ปัจจัยด้าน สภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในสถานีตำรวจนะ เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 5) ปัจจัยด้าน เงินเดือน ค่าจ้าง เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 6) ปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อร่วมงานในสถานีตำรวจนะ เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 7) ปัจจัยด้าน ชีวิตส่วนตัว เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน
- 8) ปัจจัยด้าน ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน

9) ปัจจัยด้าน ตำแหน่งหน้าที่ ภาระงาน เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

10) ปัจจัยด้าน ความมั่นคง และยั่งยืน เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

5.1.1.2 ปัจจัยภายใน

1) ปัจจัยด้าน ความสัมฤทธิ์ผล เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

2) ปัจจัยด้าน การยอมรับนับถือ เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

3) ปัจจัยด้าน ความรักในงาน เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

4) ปัจจัยด้าน ความรับผิดชอบ เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

5) ปัจจัยด้าน ความก้าวหน้าในงาน เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

6) ปัจจัยด้าน การเจริญเติบโตในงาน เป็นแรงจูงใจในระดับสูง ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบทoroughly ขึ้น

5.1.2 เปรียบเทียบระดับความเห็นต่อปัจจัยแรงจูงใจ ระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร กับเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นประทวน ได้ผลดังนี้

5.1.2.1 ปัจจัยภายนอก ในด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านการสอนงาน ควบคุม และคุ้มครองผู้บังคับบัญชา ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา สภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในสถานีสำรวจ ด้านเงินเดือน ค่าใช้จ่าย ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านชีวิต ส่วนตัว ด้านความมั่นคงในงาน ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร กับเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นประทวน ไม่แตกต่างกัน มีเพียงปัจจัยด้านตำแหน่งหน้าที่การทำงาน จะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ต่อเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร มากกว่าเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นประทวน

5.1.2.2 ปัจจัยภายใน ในส่วนของปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ปัจจัยด้าน ความสัมฤทธิ์ผลของงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความรักในงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้าน

ความก้าวหน้าในงาน ด้านการเจริญเติบโตในงาน โดยในทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร สูงกว่าเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นประทวน อาจกล่าวโดยสรุป ได้ว่าปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทุกปัจจัย เป็นแรงจูงใจในระดับสูงในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน โดยปัจจัยในเรื่องตำแหน่งหน้าที่ การงาน และปัจจัยภายนอกทุกปัจจัย จะมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจชั้นสัญญาบัตร สูงกว่าชั้นประทวน

5.2 ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

- 5.2.1 ควรมีการปรับค่าตอบแทนแก่เจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน ในด้านเงินเดือน และสวัสดิการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดหาที่พักอาศัย ให้เพียงพอ
- 5.2.2 ควรมีการสนับสนุน จัดหา อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เพียงพอ
- 5.2.3 ควรมีการปรับปรุงระบบการแต่งตัว และเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการพิจารณา ความดี ความชอบ ของเจ้าหน้าที่สำรวจให้เป็นระบบและยุติธรรมมากขึ้น
- 5.2.4 ผู้บังคับบัญชาควรแสดงออกถึงความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาให้มากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 5.3.1 ควรมีการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจสถานีสำรวจครบาลบางยี่ขัน โดยเฉพาะในปัจจัยด้านการเมืองและการบริหารงาน
- 5.3.2 ควรมีการศึกษาโดยเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เช่น อาจศึกษาจากเจ้าหน้าที่สำรวจในระดับกองบังคับการ หรือในระดับกองบัญชาการ เป็นต้น

5.4 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและในเชิงบริหาร

- 5.4.1 ในเชิงนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ การพิจารณาความดี ความชอบ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ที่ยุติธรรม โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ
- 5.4.2 ในเชิงบริหาร
  - 5.4.2.1 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในสถานี

สำรวจ ตลอดจนเป็นการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในสถานีตำรวจนี้ เช่น มีการจัดการแข่งขันกีฬา

5.4.2.2 ความมีการจัดระบบการให้รางวัลแก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ทั้งในรูปของตัวเงิน และการประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นการเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

5.4.2.3 ปรับสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน

5.4.2.4 ปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรองทิพย์ พรมรักษ์. (2539). แรงจูงใจในการทำงานของบรรณาธิการห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยคริสต์วิทยาลัย ประสารมิตร.

ณัฐพล ขันธ์ไชย. (2517). การวิเคราะห์กำลังขวัญในการปฏิบัติงาน. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์.

(ตุลาคม)

ดวงทิพย์ ทรงสุนทร. (2530). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของสารวัตรอาหารและยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ไพรัช พงษ์เจริญ. (2540). ตำราจีนไทยในอนาคต. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : มติชน.

รัชนี ขาวนุกุจันทร์. (2523). การนิเทศทางพอลศึกษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2535. (พิมพ์ครั้งที่ 6).

กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

ฤทธิ์ สันต์ มุกดานินท. (2528). กำลังขวัญในการปฏิบัติงานของเกษตรกรอาเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุภาดา คำสุชาติ. (2536). แรงจูงใจ การรับรู้บทบาท และการปฏิบัติตามบทบาทการสอนสุขศึกษาของพยานาวิชาชีพ ในโรงพยาบาลทั่วไปในส่วนกลาง สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

สุเมธ ทิพย์ชาติ. (2533). การปฏิบัติงานและการรับรู้ในบทบาทการให้บริการสาธารณะของเจ้าหน้าที่สาธารณะประจำสถานีอนามัยในจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และสมชาย หริัญกิตติ. (2530). การบริหารสำนักงานแบบใหม่ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร : พัฒนการศึกษา

อารีรัตน์ หริัญโญ. (2522). แบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและความพอดีในการทำงานของอาจารย์สังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร

อารียา เพชรรัตน์. (2524). ขวัญในการปฏิบัติงานของผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลประจำจังหวัดภาคใต้ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาล สตูล ยะลา นราธิวาสและปัตตานี. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.

อุทัย หริัญโญ. (2531). หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : ไอเดียนสโตร์.

เอ็ด สารภูมิ. (2529). พฤติกรรมบุคคลในองค์การ. กรุงเทพมหานคร : รัชดา 84 แแนวเนชั่น

ภาษาอังกฤษ

Anderson ,L.W. and L.A. Van Dyke. (1975) . **Secondary School Administration**. Boston : Houghton Mifflin.

Baron , R.A., & Greenberg J. (1986) . **Behavior in organization**. Boston : Allyn and Bacon , inc..

Beach, D.S., (1980). **The Management of People at Work**. New York L Macmillan Publishes.

Bergeth, R.L. (1971). " An Experimental Study of Teacher Morale in Selected School Districts of North Dakota ". **Dissertation Abstracts International**, 31 (June 1971) : 6293 – A.

Best, J.W. (1977). **Research in Education**. (3 rd ed.) Engle Wood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.

Beyer , W.H. (1968). **Abridge from Handbook of tables for probability and statistics**. (2 nd ed.) Cleveland : the chemical Rubber Company.

Bloom, R., & Barry J.R. (1967). **Determinants of Work Attitudes Among Negroes**. Journal of Applied Psychology.

Brench, E.F.L. (1951). **The Principles and Practice of Management**. London : Longma, Green and Co., Ltd.

Cherrington, D.J., (1989). **Organizational Behavior**. Boston : Allyn and Bacon , inc.,

Cribbin, J.J. (1981). **Leadership : Strategies for Organizational Effectiveness**. New York : Adision of American Management Associations.

Dorland 's Illustrated. (1974). **Medical Dictionary**. (25 th ed.) Philadelphia : W.B. Saunders Company.

Flippo, Edwin.B. (1961). **Principles of Personnel Administration**. New York : McGraw – Hill Book Co.

Flippo, Edwin.B. (1961). **Principles of Personnel Management**. Tokyo :Tosho Printing Co. , Ltd.

Flippo, E.B. (1966). **Principle of Personnel Management**. Tokyo, Japan : Kogakusha Co., Ltd.,

Gilmer, B.Von Haller and Other. (1966). **Industrial Psychology**. New York : McGraw – Hill Book Co.

Golden, R.M., (1970). **The Encyclopedia of Human Behavior** . (Vol 2.) New York : Doubleday & Company , Inc .,

Hall, C.S., & Lindzey. (1970). **Theories of Personality**. (2 nd ed.) New York : John Wiley & Sons, Inc.,

Herzberg,F. (1959). **Herzberg's Dual Factor Theory**. New York : Macmillan.

Herberg, F., Mausner, B. & Snyderman, B. (1959). **The motivation to Work**. New York : John Wiley & Sons, Inc.,

Jackson, D.R. (1975). **A Study of University Administrators Perceptions Related to the Factor of Herzberg s Motivation Hygiene Theory**. Dissertation Abstracts International

Maslow, H. Abraham.(1987). **General Theory of Motivation**. New York : Macmillan.

McClelland, David, C. (1966). **Achievement Theory**. New York : Macmillan.

Wiles, Kimball. (1955). **Supervision for Better School**. New York : Prentice-Hall.

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ตำรวจนาย

1.1 เพศ

- ชาย
- หญิง

1.2 อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี
- 31 – 40 ปี
- 41 – 50 ปี
- 51 ปี ขึ้นไป

1.3 สถานภาพ

- โสด
- สมรสแล้ว
- หม้าย
- หย่าร้างหรือแยกกันอยู่

1.4 ปัจจัยบัณฑิต

- พลฯ ตำรวจนายคابตำรวจนาย
- ร้อยตำรวจนาย - พันตำรวจนายโท

1.5 ตำแหน่งในปัจจุบัน

- ลูก്യา
- พบ.หมู่
- รองสารวัตร
- สารวัตร
- รอง พกค.

1.6 ปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่ในสายงาน

- สอบสวน
- สืบสวน
- ป้องกันปราบปราม
- 矞าร
- ธุรการ

1.7 ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- สูงกว่าปริญญาตรี

1.8 อัตราเงินเดือนที่ท่านได้รับปัจจุบัน.....บาท

1.9 สวัสดิการหรือรายได้พิเศษ

- มี โดยเฉลี่ยเดือนละ.....บาท
- ไม่มี

1.10 รับราชการมาแล้ว.....ปี

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำรวจ
(ให้ท่านแสดงความเห็น เกี่ยวกับปัจจัยด้านต่าง ๆ ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน)**

2.1 ปัจจัยภายนอก

ปัจจัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.1.1 ท่านเห็นว่า นโยบายและการบริหารงานของสถานีสำรวจ เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.2 ท่านเห็นว่า การที่สถานีสำรวจมีการสอนงานควบคุม และคุณเลขอผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.3 ท่านเห็นว่า ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นอย่างดี กับผู้บังคับบัญชา เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.4 ท่านเห็นว่า สภาพการทำงาน สิ่งแวดล้อมในสถานีสำรวจ เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.5 ท่านเห็นว่า เงินเดือนที่ท่านได้รับ เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.6 ท่านเห็นว่า ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นอย่างดี กับเพื่อนร่วมงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					

ปัจจัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.1.7 ท่านเห็นว่า การมีชีวิตส่วนตัวที่เป็นปกติสุข จากการทำงานในสถานีตำรวจน เป็นปัจจัยสำคัญในการชูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.8 ท่านเห็นว่า ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นอย่างดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นปัจจัยสำคัญในการชูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย(ตอบเฉพาะชั้นสัญญาบัตร)					
2.1.9 ท่านเห็นว่า ตำแหน่งหน้าที่ การงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการชูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.1.10 ท่านเห็นว่า ความรู้สึกว่างานที่ปฏิบัติอยู่มีความมั่นคง เป็นปัจจัยสำคัญในการชูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					

2.3 ปัจจัยภายใน

ปัจจัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.2.1 ท่านเห็นว่า การปฏิบัติงานที่ได้ผลและประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.2.2 ท่านเห็นว่า การได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยกันในสถานีตำรวจนี้ เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.2.3 ท่านเห็นว่า ความรู้สึกชอบและพอใจในงานที่ปฏิบัติ เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.2.4 ท่านเห็นว่า การได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานที่ทำ และสามารถทำงานนั้นให้สำเร็จลุล่วงได้ดี เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.2.5 ท่านเห็นว่า การได้รับการเลื่อนขั้นให้สูงขึ้น และมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
2.2.6 ท่านเห็นว่า การได้รับการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น รวมทั้งได้รับความก้าวหน้าในทักษะความชำนาญงาน เป็นปัจจัยสำคัญในการจูงใจให้ท่านปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเทเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และแนวทางในการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย

: ร้อยตำรวจเอก วิโรจน์ ลังเดช

วัน เดือน ปี เกิด

: เกิดวันที่ 16 เดือน เมษายน พ.ศ. 2518 ปัจจุบันอายุ 29 ปี

ที่อยู่

: 45 / 2 ถนนระนอง 1 แขวงถนนกรไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ

ประวัติการศึกษา

: สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 36

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ 52

ประวัติการทำงาน

: รับราชการในตำแหน่งรองสารวัตรป้องกันปราบปราม

สถานีตำรวจนครบาลอัมเภอลังสาน จังหวัดชุมพร (พ.ศ. 2542 - 2545)

: รับราชการในตำแหน่งรองสารวัตรป้องกันปราบปราม

สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน)